

ÉLETTÜNK

XXV. évf. 4. szám (25. Jahrg. Nr.4.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1993. április.

FRANK MIKLÓS:

„Boldog a nép, amely tud ünnepelni...”

Húsvét — az ünnepek ünnepe. Nincs esemény az emberiség történetében, amely az embernek többet adott volna, mint Jézus Krisztus feltámadása, mert betetőzte, teljessé tette a megváltást. Jézus önfeláldozó halála a kereszten Húsvét hajnalának ragyogásában válik győzelemmé az emberi lét két legsúlyosabb csapása, a bűn és a halál fölött. Ezért nevezi Karl Rahner, századunk egyik legnagyobb hittudósa, a Húsvét üzenetét a keresztnység legemberibb mondanivalójának. Azáltal, hogy Krisztus emberi testünkben támadt föl, emberi mivoltunk átváltozott. Újja született, olyan, amilyennek Isten kezdettől akarta. Nem csoda hát, hogy az egyház szinte eksztázisban ünnepel, nem győz ujjongani, hálát adni, a szünni nem akaró allelujával minden szertartásában emlékeztetni az emberiség életének erre a sorsfordulójára.

„Boldog a nép, amely tud ünnepelni. Uram arcod fényében járn-kelni” — így fordítja Sík Sándor a 89. zsoltár szavait. Az egyház húsvéti ünnepelése valóra váltja őket.

A magyarság is feltámadást ünnepel. Négy évtized halálos éjszakája, a keresztrefeszítettség szörnyűsége véget ért. Krisztussal mi is alászálltunk a poklokra, végigszenvedtük a sötétség, az elhagyatottság, a kilátástalanság kínjait. De elérkezett a feltámadás hajnala. Új életre ébredtünk, szabad döntéssel határozhatjuk meg immár sorsunkat. Biztos, hogy a politikai rendszerváltozással, az első szabad választásokkal nem szüntek meg egy csapásra a problémák. A kormány és az egész nemzet szinte emberfölötti nehézségekkel találja szembe magát. Csak akkor fogja tudni megoldani őket, ha mindenki összefog és hajlandó kemény munkával, áldozatkészséggel együttműködni egy jobb jövő építésén. Ez az ország Húsvétja, ez a lehetőség az újrakezdésre. a kilátás egy új, emberibb életre.

„Boldog a nép, amely tud ünnepelni...” De tudunk-e ünnepelni? Nem fe-

lejtettük-e el a sok államilag előírt, ún. ünnepség, kikényszerített „önkéntes” kivonulás közepett, mit is jelent igazán ez a szó: „ünnepelni”? Mert valójában ünnepelni csak az tud, aki szabad, aki tudatára ébred, mennyi jóban részesült és túlsordul benne az öröm és a hála. Ünnepelni csak az tud, aki tud halás lenni. A sötétlenlátó pesszimista, a kuvikoló vészmadár sose lesz képes rá, mert mindig csak a rosszat, a bajokat látja és nem veszi észre a temérdek szépet és jót, amivel elhalmozták.

lent, mint kibontakoztatni az egészséges családi életet, elősegíteni egy szilárd, erkölcsi alapokon álló fiatal nemzedék kinevelődését és távol tartani tőle minden romboló, dekadens befolyást, amely fiataljainkat a szabadság cégére alatt rabokká, az érzékek és ösztönök rabjaivá teszi. A feltámadással a magyarságnak az életet kell választania, amiből logikusan következik, hogy fel kell vennie a küzdelmet a halállal — a lelki, az erkölcsi halállal éppúgy, mint az öngyilkos nemzethalállal, amely népünket évek óta

NINCS ITT, FÖLTÁMADOTT!

Bartolomeo Schedoni (1570—1615): A három Mária a sírnál.

Parma: Nemzeti Galéria

„Boldog a nép, amely tud ünnepelni”, mert csak az a nép tud ünnepelni, amely hisz a jövőjében. A magyarság ma újra hihet benne, mert ami vele és Európa keleti térsége népeivel az elmúlt esztendő folyamán történt, történelmi csoda, az ember történelmét író Isten csodája, amit csak az nem lát, aki nem akarja látni. „Isten jövőt ad” — ez volt néhány évvel ezelőtt a német katolikus nagygyűlés jelszava. A népünk előtt kitaruló jövő az Ő ajándéka s ez nemcsak létének kézzelfogható bizonyítéka, hanem annak is, hogy nem vagyunk számára közömbösek, hogy gondunkat viseli. Isten új chance-ot ad, ha jövőt ad. Rajtunk múlik, hogy hogyan használjuk.

„Boldog a nép, amely tud ünnepelni...” Melyik nép tud ünnepelni? A zsoltáros ezt is megmagyarázza: „Uram, arcod fényében járn-kelni”. Ünnepelni nemcsak annyit jelent mint ujjongani, pillanatnyi fellelkesüléssel hálálkodni, hanem Isten „arca fényében járn-kelni”, az Ő jelenlétének tudatában élni, olyan politikai, gazdasági, társadalmi berendezkedést alkotni, amely az Ő arca fényét tükrözi. Az erkölcsi megújulás, amelyről annyit beszélnek, csak ezt jelentheti. Ezzel nem fér össze az egymás pocskondiázása, nem fér össze a hazudozás és rágalmozás, az erőszak és gyűlölködés. De nem fér vele össze a tisztességtelenség üzleti ügyekben, a mások kihasználása, a gyengék és védtelenek eltiprása sem. Isten arca fényében járn-kelni annyit je-

tizedeli. Krisztus feltámadásával legyőzte a halált. A magyarság feltámadása csak akkor lesz teljes, ha nem kötünk kompromisszumokat olyanokkal, akik képesek harminc ezüstpénzért elárulni és halálra adni a magyar jövőt.

„Boldog a nép, amely tud ünnepelni...” Vajon tud-e ünnepelni a kisebbségi sorsban élő magyarság, ott, ahol még mindig szenvednie kell a bukott rezsimiek által mesterségesen szított magyargyűlölet miatt és küzdenie az Egyesült Nemzetek emberi jogi kartájában lefektetett nemzetiségi jogok érvényesítéséért. Úgy tűnik, hogy számára a Nagyböjt még nem ért véget. Még elő-előbukkan itt-ott a vörös múlt kísértete. De minden Nagyböjtnek egyszer vége szakad, a Nagypéntek hosszú, keserves éjszakája után, biztosan felpirkad a Feltámadás hajnala. A környező népek gondolkodó tagjai már rájöttek, hogy nem egymás ellen, hanem egymással kell küzdeni egy emberibb élet megvalósulásáért.

De mindez a politikai és nemzeti feltámadás, amelyet részben már elértünk, de amelyre részben még várakoznunk kell, csak jelképe annak az új életnek, amely Krisztus feltámadása által mind-egyikünk lelkében megvalósulhat. Sőt az ország, a nemzet új élete csak akkor lesz tartós, akkor fejlődhet tovább, ha Krisztus mindegyikünk szívében él. „Én vagyok a feltámadás és az élet” — mondta Jézus. Az én feltámadásom, az én életem is. Alleluja. ■

Vasárnapi gondolatok

NAGYCSÜTÖRTÖKRE
(április 8.)

„... A sátán már szívébe sugallta Júdásnak a gondolatot, hogy árulja el Jézust.” (Jn 13,2b)

Júdás szívébe, mondhatnánk lelkébe „sugallta” a sátán a gondolatot. A jó is, a rossz is a lélekben fogan, míg előbbi sugallat Istentől, utóbbi az ördögtől származik. Kérdés: hogyan tudjuk megkülönböztetni, melyik sugallat, indítás származik Istentől s melyik a másiktól? Ha jó irányba mutat: Istentől. Ha ellenkezik a jóval (szeretet, áldozat, segítség, ...) akkor ellenkezik Isten akarásával...

Másrészt vigyáznunk kell: Isten sugallata felé irányuló nyitottságunkat, készségünket ki ne használja az ördög részesedéssel. Rászedés után pokoli helyzetbe kerülhetünk. Rendelkezésünkre áll viszont a Szentlélek ajándéka: a megkülönböztetés képessége. Csak várni kell — erős bizalommal...

NAGYPÉNTEKRE
(április 9.)

Júdás kapott egy csapat katonát, a főpapoktól és farizeusoktól pedig szolgákat és kiment velük (Jézushoz) lámpákkal, fegyverekkel fölszerelve.” (Jn 18,3)

Az ember fél, hogy nem tudja rabul ejteni Isten Fiát: Jézust. Ezért katonákat kell küldeni — rómaiakat, — a történelem folyamán: mexikóiakat, nemzetiszocialistákat, kommunistákat a szekuritate embereit... Mind azt hitték, „el” tudják fogni és képesek megsemmisíteni Jézust...

Még így sem bíztak a főpapok és farizeusok a sikerben: a katonai különítményt megtoldották egy sereg szolgálóval. De mit ér a csapat és a sereg, ha nincs fegyvere? Eltévédés ellen vittek lámpát, Jézus ellen pedig fegyvereket — anélkül nem megy...

Akármiilyen groteszk és nevetséges, a Jézus ellen harcolni akaró hitetlenek és istentagadók ma is felszerelik magukat „világító” eszközökkel — vagy amit annak vélnek — és „fegyverekkel”, amit szerintük megsemmisítenek...

Korlátoltágukban nem is gondolnak arra — vagy nem akarják tudomásul venni —, hogy Isten nagyobb náluk...

NAGYSZOMBATRA
(április 10.)

„Íme, földrengés támadt: az Úr angyala leszállt az égből, odament (Jézus sírjához), elhengerítette a követ és ráült.” (Mt 28,2)

Nem játszik szerepet, hogy valóban támadt-e földrengés azon a hajnalon, vagy a feltámadás ténye rendítette meg oly mértékben a tanítványokat, ami felért egy valódi földindulással... Akár (Folytatás a 2. oldalon)

A SZÉP HÚSVÉT

Odukat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava:
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad

Miért tudjon Ő az embervérről,
Mikor künn, a Tavaszban,
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Oh, Tavasz, óh Húsvét,
Emberek ős biztatója,
Csak azt szórd szét köztiünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb emél?

Ady Endre (1877—1919)

A Szentatya 10. afrikai útja

Február 17-én, az általános kihallgatás során II. János Pál pápa legutóbbi afrikai lelkipásztori látogatásáról szolt. Köszönétét fejezte ki a három vendéglátó ország, Benin, Uganda és Szudán püspökeinek meghívásukért, valamint a polgári hatóságoknak és mindenkinek, aki hozzájárult látogatása sikeréhez. Felidézte 10. afrikai útja első állomását, Benint, külön emlékeztetve rá, hogy találkozt az iszlám és az egyik hagyományos afrikai vallás, a vudu képviselőivel. A fekete földrész lakosságának nagy hányada a hagyományos vallásokat követi, közülük kerülnek ki Krisztus hívei, akik főleg az elmúlt évszázad során tértek meg az evangéliumnak és vették fel a keresztséget. Külön örömet jelentett a pápa számára, hogy benini látogatása során 11 papot szentelhetett fel.

Utazása második állomásáról, Ugandáról szólva a Szentatya megállapította, hogy a kelet-afrikai országban a kereszténység igen elterjedt, a társadalom nagy részét a katolikusok és az anglikánok alkotják. A szentmisék során megtapasztalhatta a liturgia különleges szépségét, a helyi hagyományok kifejeződését, az evangélium inkulturációját. Elődjé, VI. Pál pápa nyomán elzarándokolt az ugandai vértanúk szentélyébe, ahol a helyi

HÜSVÉTI ÉNEK

Ez húsvét ünnepében
Dicsérjük Istent szívben.
Ki értünk megholt fiát
Föltámasztotta testben.
Ennek örül a föld.
Tenger és az menny
Vig kedvében,
Minden élő állatok
Sok rendben,
Kik égen-földön vagynak
Sok részben,
Fák, füvek és virágok
Újulnak örömben.

Ismeretlen szerző, 1555

egyház számos tagja 1885—87 között életét adta Krisztusért. Ez egyben ökümenikus zarándoklat is volt, mivel a pápa először az anglikán egyház vértanúinak kegyhelyét kereste fel, majd a Lwanga Szent Károly és 21 katolikus vértanútársa emlékére épített templomban mutatott be szentmisét. A pápa a kihallgatáson felidézte még az ugandai püspökökkel és a fiatalokkal való találkozását, látogatását az ír ferences nővérek által vezetett kórházban, majd megemlékezett a fekete földrész első püspökéről, Mons. Kiwanukáról, akinek a földi maradványai a rubagai székesegyházban nyugszanak. Ott nyitotta meg a Szentatya ünnepélyes vesperással a Püspöki Szinódusi Főtitkárság Tanácsának harmadik, Afrikában rendezett ülését, az Afrikával foglalkozó rendkívüli püspöki szinódus előkészítésére, amelyre 1994 áprilisában kerül sor.

Látogatásának utolsó állomásain, Kartúm-ban Josefina Bakhita, szudáni boldog alakjára emlékeztetett. A rabszolgaként eladott fiatal lány felszabadulása után Olaszországban felvette a keresztséget és szerzetesnő lett. A pápa tavaly májusban iktatta a boldogok sorába, most pedig szülőhazájában mutathatott be szentmisét tiszteletére. A muzulmán többségű Szudánban a keresztények főleg az ország déli részén élnek. A hosszú évek óta folyó háború következtében sokan menekülni kényszerültek a déli vidékekről. A kihallgatáson mondott beszédében a pápa kifejezte kívánságát, hogy afrikai látogatása járuljon hozzá a szudáni muzulmánok és keresztények közeledéséhez Afrika és az egész világ békéjé érdekében. VR/MK

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról.)

egyik esemény történt meg, akár a másik, akár mindkettő, a történetek lelkük mélyéig megrázták a résztvevőket. Életük végéig emlékeztek erre a napra...

Öszövétségi írók gyakran személyesítették meg az Istentől származó történetet „az Úr angyala” kifejezéssel. Tekintettel arra, hogy Jézus angyal nélkül is el tudta hengeríteni a követ isteni hatalmával vagy akarásával, nem föltétlenül szükséges — de lehetséges — az angyal jelenléte, ami a sírkő elhengerítését illeti. Lehet, hogy az evangelista használva az öszövétségi kifejezőmódot, így akarta érzékeltetni a történet emberi valóságát.

A köre „ráült” angyal kifejezi: ura a kőnek és az evilágot jelentő kő fölött is úr, azaz parancsoló. Érzékelteti: ha az angyal úr a teremtett világ fölött, mennyivel inkább a mindenható Isten...

HÜSVÉTVASÁRNAPRA

(április 11.)

„Péter és a másik tanítvány elindult és a sírhoz sietett. Futottak mindketten, de a másik tanítvány gyorsabban futott, mint Péter, és hamarabb ért a sírhoz.” (Jn 20,3—4)

János, az evangelista volt a másik tanítvány, aki saját nevével nem akar feltűnést okozni, szerényen a háttérben marad. Az asszonyok híradása nyomán: „Elvitték az Urat és nem tudom, hova tették...” mindkettejük bensejében az érzések magas hullámokat vernek. Egyrészt: tán nem történt tényleg valami rossz, azaz halottlopás? Másrészt: Jézus beszélt a feltámadásról — talán erről lesz szó?

Erejükhez mérten futnak a sírhoz. Nem merik még hinni a feltámadás tényét. Mi „futunk”-e, igyekszünk-e a Feltámadotthoz? ... És hiszünk-e az örömbírben?

Nem versenytútról van szó, ki ér hamarabb a sírhoz. Hanem: ki igyekszik teljes erejéből, minden mást feledve, a hit és Jézus felé? ...

HÜSVÉT 2. VASÁRNAPJÁRA

Fehérvasárnapra (április 18.)

Jézus megismételte: „Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” (Jn 20,21)

Jézus számára az általa adott és küldött békesség összefügg a küldetéssel. Egy félelmei hullámverésétől gyötört ember képtelen valamilyen komoly küldetés betöltésére, véghezvitelére. Azért erősíti ismételten: „Békesség nektek!” S nekünk? ...

Eddig nem szólt Jézus a küldetésről — legalábbis nem ilyen világosan és határozottan. Most „leteszi a küldetés tényét az asztalra”. Visszavonhatatlanul. Nemcsak az apostolok, minden tanítvány számára. Mit kezdünk vele?

Érezzük, — ez alól nem lehet kibújni — legfeljebb visszautasítani. Beleegyezésünk nélkül kötelez minket Jézus a küldetés megvalósítására. Minden „de” és „ha” és ... nélkül ... Válaszunk ...?

HÜSVÉT 3. VASÁRNAPJÁRA

(április 25.)

„Míg beszélgettek és vitatkoztak, egyszerre maga Jézus közeledett feléjük és hozzájuk szegődött. A két tanítvány nem ismerte fel Őt, mert látásukban akadályozva voltak.” (Lk 24,15—16)

Emmauszba tartanak a beszélgetők és tanakodók. Ma úgy mondanánk, realis-

ták voltak: Jézus halálával megszünt számukra a „Jézus-ügy”. Lezárták s mentek dolgozni, kenyeret keresni. A hiba ott volt: nem vették elég komolyan Jézust s így az emberi realitás mellett nem számoltak Isten realitásának létezésével. Tanulunk-e ebből?

Büntetésképpen nem ismerték fel először Jézust. Aki a földi realitásra szögezi szeméit, nem képes látni az égit. Személyiségük nem annyira fejlett, hogy hibájukat belátták volna ... Mi a helyzet nálunk? ...

Ha realisták akarunk lenni, először kell Isten realitását észrevenni s csak ezen keresztül, ettől függően a földi adottságokat. Különben — lehetünk ki-válók a földi helyzetek kihasználásában — jutalmunk a mennyi boldogság valósága helyett az Isten szeretetétől való megfosztottság poklának valósága lehet. Ez is realitás ...

HÜSVÉT 4. VASÁRNAPJÁRA

(május 2.)

„Aki (a rablókkal ellentétben) az ajtón megy be, az a juhok pásztora. Az ő ajtót nyit neki, a juhok pedig hallgatnak szavára. Nevükön szólítja és kivéti őket.” (Jn 10,2—3)

Egyik legismertebb foglalkozás volt a pásztoré, egyik legfontosabb is: húst, tejet, sajtot, gyapjút, bőrt szolgáltatott a lakosságnak. Fontosságának megfelelően kellett állati és emberi rablók ellen védelmezni, de gondozni is. A pásztor, aki gondozza őket. Jézus a „Jó pásztor” — gondoz és vezet minket ... Ha egyetértünk, elfogadjuk vezetését ...

Az említett ő csak őrizi a juhokat, a pásztor gondoskodik róluk, szükségleteikről, életükről. Ezért „hallgatnak” szavára. Tudják, csak jót várhatnak, még akkor is, ha nem enged meg mindent, amit szeretnénk. Pásztorunk-e Jézus?

Néven csak az szólíthat, aki ismer. Ez kevés élőlényre vonatkozik — a nagy többség ismeretlen, idegen. Lehet jószándékú, de rossz, például rabló is. Az ismert gondozó felé megnyilvánul a bizalom. Ki felé nyilvánul meg a mi bizalmunk? ...

HÜSVÉT 5. VASÁRNAPJÁRA

(május 9.)

„Azért megyek, hogy (Atyám házában) helyet készítek nektek. Ha elme-gyek és elkészítettem a helyet, eljövök és magammal viszlet titeket, hogy ott legyetek, ahol én vagyok.” (Jn 14,2b—3)

Jézus elmenetelét ígéri, meg is okolja. Az életben az egyik legfontosabb kérdés: hol a helyem, hol lesz a helyem? Különösen, ha nem maga gondoskodik leendő helyéről, hanem Jézusra bízta magát és az eljövendő hely elkészítését. Nekünk is ...

Amilyen nehezen hihető, de hatalmas volt az öröm, hogy Jézus a halál folytán „elment”, de feltámadásával „visszajött” és velünk van, most újabb szomorúság következik: Jézus ismét elmegy. Mégis ez a szomorúság össze sem hasonlítható az előbbivel. Hiszen: „az élő Atyához” megy, nem a holtak világába.

Eljön annak is egyszer az ideje, hogy ismét eljőjön és tanítványait magával vigye. Nagyon erős, súlyos meghatározás arra: mennyire reá kell építenünk, hogy érdemesek legyünk: „megismerjen” minket Jézus és elvigyen magával. Ha jönne, elvinne-e engem? ...

Fejős Ottó

Betegek világnapja Lourdes-ban

1993 február 11-én a Lourdes-i megjelenés évfordulójára tűzte ki II. János Pál pápa a betegek világnapját, amely most először került megrendezésre Fiorenzo Angelini bíboros, az Egészségügyi Pápai Bizottság elnökének, a pápa személyes megbízottjának jelenlétében. Erre az alkalomra eljött a francia és az olasz egészségügyi miniszter is, számos világhírű orvos, világi és egyházi személyiség.

Angelini bíboros beszédeiben hangoztatta az emberiséget összekötő, minden embert érintő közös sors: a betegség és az ezzel velejáró nagyon is emberi esendőségünket. Összeköt ez bennünket és szolidaritással tesz, mert a betegséggel mindenkinek számolnia kell, senki sem vonhatja ki magát alóla. A kérdések azonosak, a válaszok nagyon eltérőek. Viszont a kórházat „az ökumenizmus templomának” nevezte a bíboros, ahová mindenki kivétel nélkül egyformán belép, mintegy a szenvedés misztériumába.

Nem véletlen, hogy a betegek világnapját először Lourdes-ban rendezték meg, hiszen a Szűzanya Bernadettnek első megjelenése alkalmával megmutatta „anyai szolidaritását”, amikor vele együtt imádkozta a rózsafüzért. Ez a 13 esztendő leány maga is a betegséget, az asztmát hordozta és a megfázástól való félelmében nem mert egészséges társai után menni. Ekkor látta meg azt a gyönyörű „Hölgyet”, aki „elfeledette” vele a szenvedéseit.

A Szentatya a találkozóra egy videokazettát küldött, amely a „Pápa és a betegek” címmel bemutatta: milyen karizmatikus szeretettel veszi körül és bátorítja a pápa lelkipásztori útjai során a betegeket. Ő mint Jézus is, megtapasztalta a szenvedést, a merénylet után a kórházi ágyról küldött első üzenetében az az ember szólt, aki a halál torkából menekült meg. Ezért olyan fontos a betegek világnapja, hogy a beteg ne maradjon egyedül az elesettségével, élete kilátástalanságával sem, ez az egyház által kért szolidaritás.

A mi életünk egyre jobban a szolidaritás jegyében történik, közösségeinkben a betegség miatt távolmaradt magyar testvéreinkért fáj a szívünk. Velük szolidaritásnak lenni állandó telefonkapcsolattal, gyakori látogatással, a helyi közösségnek feladata. A fáradt ember magányossága csak a testvéri szóban és jelenlétben oldódik fel.

Természetesen a Világnap csúcspontja a szentmise volt, ahol mindenki egyformán magához vehette az Élet Kenyerét, hogy erőt merítsen jövő útjára. Számos püspök, 800 pap és 30 ezer hívő jelenlétében ünnepeltük együtt Jézust ... , aki betegségeinket hordozza. A bíboros a szentmise keretében több betegnek feladta a betegek kenetét, akik értünk imádkoztak a hívek könyörgésében, és az egyház egységében Jézushoz vittük el a betegeket, minden nemzet a sajátjait. Így élhettem át, mint magyar lelkész azt az örömet, hogy lélekben végigjárva a világot, szívemmel ajánlhattam fel minden magyar szenvedést, kérve az Urat, gyógyítson meg bennünket minden bajtól, adjon hitet és békét nemzetünknek ...

Szabó József (Mannheim)

F I G Y E L E M ! ANYAGTORLÓDÁS MIATT TÖBB CIKKÜNK KÖZLÉSE (AZ „EGYHÁZ ÉS SZABADSÁG” folytatása is) A KÖVETKEZŐ SZÁMUNKRA MARADT. SZÍVES MEGÉRTÉST. SZERK.

Egyház és világ

ZARÁNDOKLAT ESZTERGOMBA

Mindszenty hercegprímás, esztergomi érsek hamvai hazaszállításának 2. évfordulójára országos engesztelő zárandoklat indul Esztergomba. Május 8-án, szombaton, 10 óra 30 perckor az esztergomi Bazilikában Paskai László bíboros, prímás mutatja be a szentmisét, felajánlva a magyar egyház és keresztény magyarság megmentéséért, valamint a magyar ifjúság Krisztushoz vezetéséért, — mind azért, amiért Mindszenty bíboros a mártírságot is vállalta. A zárandoklat rendezője számít a külföldi magyarság jelentős részvételére s a szervezés érdekében kéri a résztvevők megközelítő létszámát jelezni a következő címre: Városmajori Jézus Szíve Plébánia, H-1126 Budapest, Csaba utca 5.

MENEKÜLTÜGYI KONFERENCIA LEÁNYFALUN

Február első hetében tartotta meg az „Elvándorlók és úton lévők Pápai Bizottsága” Leányfalun, a Szent Gellért lelkigyakorlatos házban, a Kelet- és Nyugat-Európa közti elvándorlás és népesség-mozgás problémáinak szentelt első kongresszusát. Résztvettek rajta a kelet-európai országok pápai nunciussain kívül a püspöki karok illetékes referensei: Oroszországból, Ukrajnából, Romániából, Szerbiából, Horvátországból, Lengyelországból és Németországból. Magyar részről Keresztes Szilárd, hajdudorogi görögkatolikus püspök, valamint a volt Jugoszláviából érkező menekültek megsegítése terén illetékes püspökök: Dankó László kalocsai érsek és Mayer Mihály pécsi püspök vettek részt a megbeszéléseken. Jelen volt a külföldi magyarok püspöke, Miklós Attila is. A gazdag program keretében szakelőadók foglalkoztak az elvándorlás, a menedékjog, a menekültek befogadásának kérdéseivel, de megtárgyalták az egyes országok helyzetét is, rámutatva a kisebbségek jogainak problémájára és kitérve a volt Jugoszláviában dúló háború okozta szörnyű helyzetre. Dr. Morvay István belügyi államtitkár válaszolt a Magyarországra menekültek helyzetét és a kormány eddigi erőfeszítéseit azok megsegítése érdekében. A kongresszus közös nyilatkozat elfogadásával zárult, amelyben a résztvevők többek között keményen perbe szállnak a volt Jugoszláviát pusztító harcok felelőseivel, felszólítva a nemzetközi szervezeteket a szenvedő lakosság hathatós megsegítésére és a béke előmozdítására.

AZ EGYHÁZMEGYEI HATÁROK KÉRDÉSE

A magyar katolikus híveket és a közvéleményt az utóbbi időben leginkább foglalkoztató kérdéssel, az egyházmegyék új határaival kapcsolatban, a Magyar Püspöki Kar január 30-án, „ad limina” látogatásakor hivatalos közleményt adott ki s ebben megállapítja, hogy: „Az Angelo Sodano bíboros államtitkárral folytatott tanácskozás kiemelkedő témája volt az egyházmegyei határok kérdése. A rendezés tervét, amely követi az egyetemes egyház gyakorlatát, a közelmúltban terjesztette be a Püspöki Kar az Apostoli Szentszékhez. A bíboros államtitkár és a Püspöki Kongregáció prefektusa biztosította a püspököket arról, hogy az egyházmegyei határok kérdésében belátható időn belül döntés születik. A lekipásztori szempontokat figyelembe véve kívánatosnak tartották, hogy megoldójuk Budapest egységes lekipásztori

ellátása. Az új egyházmegyék alapításának terve is kedvező fogadtatásra talált.”

Mivel az Esztergomi Főegyházmegye határa várhatóan lényegesen megváltozik, a mostani, júliusra kitűzött egyházmegyei zsinat megtartását is későbbre halasztották. (MK)

AZ EGYHÁZI INGATLANOK

Pálos Miklós, a Miniszterelnöki Hivatal államtitkára tájékoztatást adott az egyházi ingatlanok visszaadásának lefolyásáról. Az egyházak által visszakért 6200 ingatlan közül eddig mindössze 480, azaz 8% került vissza 1992 során egyházi kézbe. Az ingatlanok átadását jórészt az egyházak és az önkormányzatok közti megállapodások, illetőleg az e célra alakult kormánybizottság határozatai rendezték. A visszakérés sorrendjét az egyházak határozzák meg: az 1993 évi igényeket február 28-ig kellett benyújtani. Pálos Miklós szerint idén ismét az igénylések 8—9%-át tudják csak kielégíteni, mert a kárpótlás első 3 évében a fontosabb ingatlanokat kéri vissza az egyházak. Az idei évben várhatóan rendeződik a zirci ciszterci apátság sorsa, amelyben jelenleg mezőgazdasági szakközépiskola és gazdaképző működik. Ezeket valószínűleg csereingatlanba helyezik át. A Lónyai utcai iskolát előreláthatólag visszakapja a református egyház, a Radnóti Miklós gimnáziumot pedig a zsidó hitközség. (MK)

KASZAP ISTVÁN BOLDOGGÁ AVATÁSÁRÓL

Kaszap István 1916 március 25-én született és 1935 december 17-én halt meg. Székesfehérvárott, a Sóstói temetőben helyezték nyugalomra. Sírját hamarosan tömegek keresték fel, és az emberek csodás gyógyulásokról beszéltek. 1941 október 1-én Shvoy Lajos székesfehérvári püspök elindította az egyházmegyei boldoggáavatási eljárást. Hamvait 1942-ben áthelyezték a székesfehérvári Prohászka Ottokár emléktemplom árkádjai alá, ahol a mai napig nyugszik. 1947 április 15-én az egyházmegyei bizottság a peranyagát átadta a Szentszék szenttéavatási kongregációjának. 1948 húsvét táján a rítusok kongregációja prefektusa, Micara bíboros hivatalosan kijelentette, hogy őszentsége XII. Piusz pápa megbízta Tadeschini bíborost Kaszap István boldoggá avatási ügyével. Az időközben bekövetkező történelmi események közbejötté miatt a boldoggá avatás ügye megakadt. 1983-ban II. János Pál pápa dekrétumot adott ki, mely lehetővé teszi az elfekvő boldoggá avatási ügyek felülvizsgálatát. Így került sor 1991-ben Kaszap István ügyének újrafelvételére.

1991 július 30-án egyházmegyei bizottság alakult, melynek feladata volt összegyűjteni azoknak a tanúknak a vallomását, akik Kaszap Istvánt személyesen ismerték. A bizottság a munkáját június 8-án fejezte be, az összeállított anyagot másnap átadták Budapesten Acerbi pápai nunciussnak. Miután az illetékes kongregáció a benyújtott anyagról ítéletet mond, a posztulátornak el kell készítenie a boldoggáavatást kérelmező okiratot.

A Kaszap István titkárság címe: Áchim András út 78, H-1196 Budapest.

A MAGZATI ÉLET VÉDELMEBEN

A Magyar Katolikus Püspöki Kar állásfoglalást tett közzé a magzati élet védelmében készülő törvényről, rámutatva a parlament súlyos erkölcsi felelősségére. „Pozitív vonásnak tartjuk” — ír-

A magyarországi katolikus egyház időszerű kérdéseiről

Szennay András professzor, volt panonhalmi bencés főapát, a közelmúltban nyilatkozott a *Katolikus Hír* osztrák katolikus hírügynökségnek a magyarországi katolikus egyházzal kapcsolatos időszerű kérdésekről. Nyilatkozatának összefoglalását adjuk az alábbiakban.

A volt főapát véleménye szerint a megújulás folyamata a magyar katolikus egyházban vontatott. A szabadságban eltelt több mint három év ellenére a II. Vatikáni zsinat alapelvei alig valósultak meg az egyház életében. A pápa 1991-es magyarországi látogatása során adott tanácsait és irányelveit eddig csak kis mértékben sikerült átültetni a gyakorlatba. Továbbra is megoldásra vár számos probléma, ezek többek között: az egyházon belüli, valamint az egyház és a társadalom közti párbeszéd; a még mindig meglévő klerikalizmus; a világiak tevőleges részvétele az egyház életében; továbbá az egyház csekély társadalmi szerepe.

Félő, hogy az egyház és a változás körélt társadalom között lévő szakadék tovább mélyül. Mindez nem jelenti azt, mondotta a volt főapát, hogy ne vegye észre a magyarországi egyházi élet különböző területein megmutatkozó pozitív kezdeményezéseket is. Sajnálatos módon azonban ezek nagyobb része nem az egyházi vezetéstől indul ki, hanem „alulról” szerveződik. Következésképpen az egyház élete két párhuzamos vonal mentén halad. Kitért arra is, hogy az egyházi vezetés nem ismerie fel idejekorán az egyházi sajtó jelentőségét, és alig tett valamit ennek kiépítése érdekében. Az egyéb tömegtájékoztató eszközök iránti álláspontja általában gyanakvó és bizalmatlan, még a jószándékú kritikát is nehezen viseli el, és alig vesz tudomást az egyház iránti megnövekedett igényekről.

Ami a tájékoztatást illeti, végre ablakot kellene tártani a világra és a világegyházra, és az ediginél lényegesen nagyobb mértékben tudósítani a társadalom problémáiról és fejlődéséről.

Szennay András véleménye szerint a magyar egyház jövőjének „kulcskérdése” a világiak aktivizálása. Ha nem vonjuk őket be a munkába és nem értékeljük fel szerepüket az egyházban, nem sokára csödbe megyünk, mondotta. II. János Pál pápa magyarországi látogatása során nyomatékosan követelte a világiak aktivizálását. Ezzel szemben az a helyzet, hogy sok pap fél ettől, nem tud együttműködni a világiakkal.

További alapos gondot jelent a pluralizmus kérdése, egyházon belül,

ják a püspökök, — hogy a törvénytervezet „az emberi élet védelmét emeli ki a fogantatástól kezdve, gondoskodni kíván a születendő gyermekről családi pótlék formájában a terhesség harmadik hónapjától, biztosítja az orvosok és segédkezők lelkiismereti szabadságát”. Az abortusz lehetőségéről szólva az állásfoglalás kiemeli, hogy „az emberi élet védelme nem kizárólag keresztény tanítás, hanem az emberi természetből következő alapvető erkölcsi kötelezettség”. A püspökök tudatában vannak annak, „hogy az erkölcsi törvények megtartását nem a törvény tilalmával lehet elsősorban biztosítani”, annak mégis az alapvető erkölcsi normákra és jogokra kell épülnie. A Püspöki Kar a továbbiakban kéri a törvényhozókat, alkossanak, a magyarság iránti felelősségtudatban, olyan törvényt, amely „korlátozás nélkül kiterjed a magzati élet teljes védelmére”. ■

VOLT EGY JÉZUS

Szent elgondolás: volt egy Jézus, Ki Krisztus volt és lehetett És szerette az embereket.

Ő mondta: fegyvert a fegyverrel Győzni s legyőzni nem szabad: Jézus volt, Krisztus: legigazabb.

Az emberek úgy elrosszultak (Hiszen nem voltak soha jók): Most Krisztus-hitünket csúfolólk.

Pedig ma is élhet. Föltámadt, Ki Krisztus és nagyon nagy úr, De él másképpen és igazul.

Járj köztünk, drága Isten-Ember, Tavasz van, nőnek a gazok S kevesek az igaz igazok.

Ügy látlak, ahogy kigondoltak: Egy kicsit véres a szíved, De én-szívem egészen tied.

Ady Endre (1877—1919)

Az elmúlt két évben — jelentette ki Szennay András — több hívőtől és paptól azt hallotta, hogy hazánkban a kommunizmus utasítgatásos stílusát most az egyház vette át. Ami azt mutatja, állította a főapát, hogy messze távol vagyunk még a keresztény testvéri közösség gyakorlatától.

Példaszerűnek nevezte a cseh püspökök nyilatkozatát, amelyben a nyilvánosság előtt bocsánatot kértek a múltban elkövetett hibáért és mulasztásokért. Érthetetlen számára, mondotta, miért nem tette ezt már meg a magyar püspöki kar is. Hát létezik országunkban egyetlen katolikus is, aki szereti egyházát, és ne tartana egy ilyen lépést természetesnek és helyeslendőnek?

Helyzetelemzésével kapcsolatban Szennay András kijelentette, a magyar egyház iránti szeretete üres szólam maradna, és ő maga rosszul szolgálná egyházát, ha „rózsaszín szemüvegen keresztül” szemlélné. Célja a zsinat és a pápa által kidolgozott és hangoztatott irányelvek mielőbbi gyakorlati megvalósításának előmozdítása. Végzetes hiba volna ugyanakkor a mulasztásokért csupán az egyházi vezetést és a klérust elmarasztalni, mivel az egyházért mindenki felelős, püspökök, papok, szerzetesek és világiak egyaránt. (KAP / MK)

Maradjunk, hogy megmaradjunk

RÉSZLET PÉNZES JÁNOS BÁCSKAI- ÉS HUZSVÁR LÁSZLÓ BANSÁGI PÜSPÖK KÖZÖS PÁSZTORLEVELÉBŐL

Szeretett Testvérek, a mindenség Teremtője gondviselő Atyaként helyezett bennünket világunkba. Akarta, hogy ott-hona legyen benne mindannyiunknak, akiket életadó és teremtő erejéből a történések ösvényére helyezett. Mindannyiunk nevét és létezését öröktől isteni Szívébe írta. Ő választotta ki a pillanatot, amikor szüleink közreműködésével meghatározott helyen életre hívott bennünket és életünkkel együtt otthont, családot, szülőföldet, nyelvet, kultúrát ajándékozott számunkra, hogy megvalósíthassuk magunkat evilági létezésünkben. Ezért minderre elidegeníthetetlenül jogunk van: vagyis a Teremtő Isten akaratából nyer az ember életet, családot, otthont, hazát — és tartozik saját népéhez.

Testvérek, ha a természetjogból következő kristálytisza életelveket látjuk veszélyeztetve, mi, a ti pásztoraitok, de ti is, mint Isten népe — válaszra vagyunk kötelesek. Véleménynyilvánításunk igazoltságát ugyan elvithatják tőlünk, mégsem vállalhatunk részt hallgatással olyan jogtiprásban, amely az Isten véde emberi jogokat vonja kétségbe. Krisztus evangéliumába lapozva emelünk szót keresztény lelkiismeretünk felelősségtudatával és üzenjük nektek azt, amit e történelmi pillanatban elvár tőlünk Isten.

FENNMARADÁSUNK VÁLIK KÉRDÉSESSÉ

Elsősorban maga Isten, de Isten kegyelméből őseink is, kik itt születtek, örökre hagyták számunkra e világot és a helyet, ahol élünk, mint otthonunkat és hazánkat. Itt vagyunk jelen nép és egyházként századok során, itt élve együtt egyetértésben és barátságban mindazokkal, akik tőlünk különbözően gondolkodnak, beszélnek és élnek. Mi krisztusi emberek mindnyájan egy Lélekben, egy Testként élünk — Krisztus rejtelmes testként. Helyi egyházunk is ilyen oszthatatlanul egy Test, amelynek ha bármely tagja szenved — vele szenvedünk mi is mindannyian. E rejtelmes Testbe, egyházunkba a jelen pillanatban félelem és szorongás költözött, miatta sokan idegenbe távoznak elhagyva az atyai házat, nyomására a világ valamely más sarkában remélnék jobb életet. Felelősséggel üzenjük: senki ne hagyja el a családi tűzhelyet. A rejtelmes Testről egyetlen tagot letépní szörnyű fájdalmat okoz, akár egynek a hiánya is fogyást és haldoklást jelez. Semmilyen körülmények közt sem szabad könnyelműen elhagyni a szülőföldet, szegényebbé tenni egyházát és népét, amelyhez századok során tartozunk.

Még kevésbé szabad elásnunk Istentől kapott talentumainkat, a tőle népünk javára nyert ajándékot. Miféle törődés az, ha valaki idegenbe menekül? Egyházát és népét kinek van joga könnyelmű megfúttással csonkítani vagy haldoklásra ítélni?

Főpásztori szeretettel kérünk mindnyájatokat, kerekedjete felül minden szorongáson és félelmen, különösképpen az önző és könnyelmű élet utáni vágyakozáson. Ha felelőtlenül és kizárólagos önszeretettől elmenekülünk, magukra hagyjuk munkájukban az itthon maradót, üres marad a családi ház, helyünk a templomban, üres marad a közélet: egyaránt csonkítunk egyházat, kultúrát, gazdaságot, életteret. Fennmaradásunk válik kérdésessé. Aki idegenbe tekint, előbb ilyen szempontok szerint vizsgálja meg jól lelkiismeretét!

Istennek valamennyiünkkel terve van, s ehhez ad mindegyikünknek sajátos kegyelmet jósága, hogy megvalósuljon bennünk örök elképzelése. Ha tőle önkényesen megfosztjuk magunkat, az örökre gyökértelenné vált ember sorsa lehet osztályrészünk: elveszítjük önazonosságunkat, névtelen, jelentéktelen labdaemberré leszünk az otthontalanok és hazátlanok tengerében. Aki hazáját vesztette, annak az idegen égbolt mindig felhősnek tűnik. Gyakran megtörténik, hogy a fészket vesztett ember személyes értékrendje összeomlik, beleértve akár hitének elvesztését is. Ezért Isten igéjének tekintélyére hivatkozva „megállj”-t kiáltunk és a történelmi pillanat komolyságának megfelelően kimondjuk: Maradjunk, hogy megmaradjunk.

SZÓLJUNK, HOGY SZAVUNK LEHESSEN

Isten népének egyháza, mint ilyen, meghatározott politikai állásfoglalások és célkitűzések fölöttinek, illetve ezen kívül állónak vallja magát. A keresztény embernek azonban rendelkeznie kell egyéni hozzáállással, aminek megfelelően lelkiismerete szerint köteles kivenni a maga részét felelős és valós módon a közösségi életfeladatokból.

Az egyház az isteni üzenet tanítójaként mindig szerepet vállal a jobb világ építésében. Világosan tolmácsolja az isteni üzenetet, ezért mint ilyen, nem kötődhet rendszerhez vagy uralmi berendezéshez. Szolgálatát minden idők emberének nyújtja különböző körülmények között az üdvösséget. Amikor tehát a keresztény embernek állást kell foglalnia az adott napi politika történéseivel, felnőtt és érett lelkiismerete felelősségtudatában az Evangélium világosságát kövesse. Nem rejtőzhet névtelenségbe, nem vonatkozathatja el magát állampolgári és társadalmi feladataitól, nincs joga elmenekülni ez irányú felelősségtől, ha mégis ezt teszi: közömbösségével vagy mulasztásával súlyosan vétkezhet. A közjó érdekében kötelességünk szót emelnünk. Véleménynyilvánításra gyakran idéznek bennünket, felszólítanak állásfoglalásra, akaratnyilvánításra, szavazások és választások kiírásával. A keresztény tanítás erre vonatkozóan világos: az evangélium legfőbb elve a szeretet. Nem nyerhetnek részünkről bizalmat, akik a szeretetet rombolják, akik bizalmatlanságot, félelmet, bizonytalanságot váltanak ki, nem ajándékozhatjuk bizalmunkat azoknak, akik ártanak a közgazdaságnak vagy elpocsékolják térségünk Istentől ajándékozott természetes javait. Nem támogathatjuk felelőtlenül azokat, akik gyűlölködést szítanak, embereket fordítanak szembe egymással és halálba kergetnek.

És nem hagyhatjuk szó nélkül fájdalmainkat: az áldatlan szerémségi állapotokat, ahol megfélemlítéssel testvéreinket hajlékaikból kényszerítették távozásra: a szorongással teli dél-bánati hívek szomorúságát, akik nem egy helyen feldúlt templomaikat siratják.

Ha hívő ember a társadalom tagjaként nem foglalna állást adott kihívások esetén, a költő Babits Mihály sora vonatkozna rá: „Vétkesek közt cinkos, aki néma!” Közreműködőjévé válna összetörődő tragédiáknak. Ezért Pál apostolnak a szavaival üzenjük minden hívő embernek mintegy személy szerint: „Istenre és Krisztus Jézusra kérve-kérlek, mondd ki az igét! Állj elő vele, akár alkalmas, akár alkal-

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyermek!

Mint derült égből a villámcsapás, sokszor úgy köszönt be életünkbe a családás. Keserű percek azok, amikor fel kell adnunk elképzeléseinket, reményeinket. Sajnos, ez alól ti, gyermekek sem vagytok kivételek...

Talán csalódotok kellett már olyavalakiben, akit jó barátok hittetek. De aztán kiderült róla, hogy nem mindenben lehet számítani rá, hogy többször rászed, cserbenhagy. Az is előfordult már esetleg, hogy karácsonyra, vagy születésnapotokon nem azt a régenvárt ajándékot kaptátok, mely után annyira sóvárogtatok, hanem valami egészen mást. S a családás miatt már nem is tudtok igazán örülni. Jézus tanítványai is elkönyvelhettek maguknak egy keserű csal-

lódást. Ők Jézussal kapcsolatban mindent el tudtak képzelni, csak azt nem, hogy a keresztfán fog csúfosan meghalni. Hát persze, hogy csalódottságot éreztetek, amikor ez mégis bekövetkezett.

De gondolhatjátok, hogy milyen nagy volt az öröme, amikor húsvét vasárnap a halálból feltámadt Jézus újra megjelent közöttük. Egycsapásra megértették, hogy a Jézushoz fűzött reményeik csakugyan valóra válnak, benne nem csalódhatnak.

Legyen ez számunkra is a feltámadt Jézus húsvéti örömhíre. Örüljünk annak, hogy a Jézust szeretőknek, a hozzá ragaszkodóknak még a halál sem foghat ki reményein.

János atya

FIATALOKNAK

Kedves Fiatalok!

Április 25-én, húsvét 3. vasárnapján olvassuk Szent Lukács evangéliumából az emmauszi tanítványok történetét: két csalódot, kiábrándult ember bandukol az Emausz feleé vezető úton. Nem értik mi történt Jeruzsálemben Nagypéntek délutánján és Húsvét hajnalán: akit elítéltek és meghalt a kereszten — egyesek szerint — ÉL!

„Hogyan beszélgettek, tanakodtak, egyszer csak maga Jézus közeledett és csatlakozott hozzájuk. De szemük képtelen volt felismerni.” (Lk 24,15-16)

Biztos emlékeztek még Mária Magdolnára, aki a Jézust követő asszonyok közül először hozta a hírt húsvét hajnalán: „Láttam az Urat!” Számára elég volt egyetlen szó: Mária! — hogy felismerje a feltámadt Jézust. De a két emmauszi tanítvány? Olvassuk tovább Lukács evangéliumát:

„Aztán Mózesen elkezdve az összes prófétánál megmagyarázta nekik, amit az Írásokban róla írtak.” (Lk 24,27)

De még ez sem elég. Haza érve, Jézus betér hozzájuk, asztalhoz ülnek — s végre megnyílik a szemük — felismerik Őt abból a mozdulatból, ahogyan a kenyeret megáldotta, megtörte és odanyújtotta nekik.

„Még abban az órában útra keltek és visszatértek Jeruzsálembé.” (Lk 24,33)

Kedves Fiatalok!

Olvasván a két csüggedt, hinni nem tudó ember történetét, ez jutott eszem-

matlan!” (2 Tim 4,1-5). Minden hívő ember lelkiismerete szerint köteles szót emelni a jobb társadalom építése, a szabadság és felelősségteljeség érdekében.

Szeretnénk, ha a mostani drámai változások közepette minden hívő ember megértené biztatásunkat: ma azért szóljunk, hogy szavunk lehessen holnap! — Egyházunk, népünk és otthonunk javára. Felelősségvállalásunk legyen világos, ne terhelje félelem, keresztényi és érett legyen — Isten, aki áldását adja a jószándékúságra, bátorítsa szíveteket, világosítsa értelmeteket, hogy azt válasszátok, ami üdvösségre szolgál. Ha nem így tenétek, szörnyű ballépés terhe nehezede ránk e történelmi pillanatokban Isten előtt, amely megkérdőjelezné megmaradásunkat és jövőnket...

Nehéz és felelősségteljes időket élünk. Vállaljuk jelenünket felelősségtudattal, nyújtson reményt számunkra a tudat, hogy a történelem Ura éppen minket ajándékozott meg bizalmával: tőlünk várja el, hogy igazsága és szeretete törvényén új és jobb világot építsünk.

be: milyen jó, hogy ketten voltak! Tudják egymást biztatni, bátorítani: „Hát nem lángolt a szívük, amikor beszélt az úton és kifejtette az Írásokat?” (Lk 24,32). Az egyik tud bizonyítani, tanúskodni a másiknak: igaz, nem álmodtál! Ez

a közös élmény, a közösen, egymást segítő és kiegészítő bizonyosság adja nekik az erőt, hogy visszafussanak Jeruzsálembé, s együtt éljék át az apostolokkal és tanítványokkal húsvét örömet, a feltámadott Úr boldogító közelségét.

Mindannyian másként éljük át húsvét titkát. Lehet, hogy úgy, mint Mária Magdolna: elég egy szó! — s feltámadt lelkünkben Krisztus! Másoknak azonban lehet, hogy több kell: tanúskodó, bizonyító társ, jóbarát. Mert ő ezt várja el, neki erre van szüksége. Számára a hithez vezető út hosszabb, igazán „emmauszi”! Ez a társ, ez a jóbarát lehet, hogy éppen te vagy!

Mária Magdolna és az emmauszi tanítványok útja: sajátosság, egyéni út. De amint felismerték a feltámadott Urat, egyöntetű, azonos a vallomás:

Valóban feltámadott az Úr

Pál atya

Európa a végeken

MÜNCHENI INTERJÚ REIZER PÁL SZATMÁRI PÜSPÖKKEL

Reizer Pál szatmári püspök február közepén Rómában résztvett a világ püspökeinek egyik lelkeségi konferenciáján. Hazatérőben Németországban ellátogatott több magyar egyházi közösségbe. Az ünnepi szentmisék utáni fogadásokon kötetlen formában elbeszélgetett a magyar hívekkel, válaszolt kérdéseikre és találkozott az egyházmegyéjéből elszármazott hívekkel. A Németországban és Svájcban lelkészkedő 12 papjával kétnapos eszmeeserén vett részt a Steyler nővérek lelki gyakorlatos otthonában Eriskirch-Moos-ban, a Bodensee partján.

Münchenben gazdag program várta: az egyháztanács, a ministránszülők és lektorok farsangján találkozott Udvardy Jenő magyar főkonzullal és Lázár József Csaba református lelkésszel. Hamvazószerdán püspöki miséjében az Erdélyből származó és közelmúltban elhunyt dr. Fábíán Károly lelküdvért imádkozott a Damenstift-templomban összegyűlt bünbánó hívekkel. Nagybőjt első vasárnapján (február 28.) a magyar hívek zsúfolásig megtöltötték a templomot, hogy a nagybőjt kezdetén meghallgassák az Észak-Erdélyből érkezett főpapot. Beszédében a püspök egységre, Isten, egyház és népünk iránti hűségre, nagybőjti megtérésre buzdította a híveket. A koncelebrált szentmisén az egyházközösség Patrona Hungariae énekkara is közreműködött nagy sikerrel, majd egy széky ruhás kislány virágcsokorral és Ramsay Erzsébet Szent Pál apostolt ábrázoló üvegfestményével fejezte ki az egyházközösség köszönetét és háláját Pál püspökünk látogatásáért.

Reizer Pál a Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom — Pax Romana Müncheni Csoportjának péntek esti összejövetelén, február 26-án a Katolikus Misszió nagytermében beszámolt a romániai magyarság és egyházak helyzetéről a változások után és válaszolt a felszólalók kérdéseire. A Szabad Európa Rádió (SZER) számára készített interjújában dr. Csereháti Ferenc plébános is erről a témáról kérdezte a szatmári főpapot.

A Szatmári Római Katolikus Egyházmegye igazán nem tartozik a világ nagy püspökségei közé. Területén Trianon óta mégis négy ország osztozik: Romániának 27 és Szlovákiának 7 plébánia jutott belőle. A történelmi Magyarország egyházmegyéi közül egyik sem osztozott olyan súlyos mértékben hazánk szét darabolásában mint éppen ez az ÉK-i végeken meghúzódó kis egyházmegye. Önkenyes határok szelik át, sok vallás és nemzetiség otthona: laknak itt románok, magyarok, németek és szláv népek; magyar-, román- és rutén görög szertartású katolikusok, reformátusok, ortodoxok és latin szertartású katolikusok. Napjainkban azt tapasztaljuk, hogy Európának ez a sokszínűsége komoly feszültségekkel jár. Püspök atya mit tapasztal saját egyházmegyéje „kis Európájában”, főleg Erdélyben és Romániában?

— Egyházmegyénk szét daraboltsága valóban fájalmas. A háború után Európában hasonló sors jutott sok más egyházmegyének is. Nagyon reméljük, hogy

MEGÚJULÓ EGYHÁZ A MEGÚJULÓ TÁRSADALOMBAN

Ezzel a címmel rendezti a Magyar Pax Romana idei kongresszusát a húsvéthét-fővel kezdődő héten, április 12–18 között Szombathely-Vépen. A konferencia Magyarország és Kelet-Közép-Európa átalakulásának egyik központi kérdését négy problémakör szemszögéből szándékosan megvizsgálja: értelmiség-műveltség-kereszténység; a civil társadalom jelentősége országaink életében és az egyházban; az egyház szerepe a társadalomban és a közéletben, végül: a kommunikációs deficitek társadalmainkban.

Információ és jelentkezés: Czupy Éva, Höhenkirchner Str. 11 a, DW-8011 Hofolding. ☎ (081 04) 16 96.

KEGYELMEKBEN GAZDAG,
ÁLDÁSOS
HÚSVÉTI ÜNNEPEKET
KIVÁNUNK
OLVASÓINKNAK!

a Szentszék ezt a problémát — most már a viszonylagos szabadságban — mindenki számára kedvező módon fogja orvosolni. A posztkommunista országok nehézségei jól ismertek: eladósodás, gazdasági csőd, munkanélküliség, tömeges kivándorlás. Romániában, s főleg Erdélyben ehhez járulnak még az etnikai feszültségek. A legnehezebb helyzete itt a kb. 2 milliónyi magyarságnak van, amely továbbra is reménytelenségben él. A jelenlegi új román kormány ugyanúgy hallani sem akar a kolozsvári magyar konzulátus, a Bolyai Egyetem visszaállításáról, a kulturális és területi autonómiáról, mint többi elődje (a Ceausescu törvények mintegy 80 %-a is érvényben van). Egyházmegyénkben viszonylagos nyugalom van. Mondhatom, békében élnek és dolgoznak egymás mellett a különféle népek, nemzetiségek, vallások. Itt említem meg, hogy április 2-án Romániában első alkalommal lesz olyan ökumenikus találkozó, amelyen egy asztalnál helyet foglal és szóba áll egymással az ország 15 vallásfelekezetének képviselője.

Milyen segítséget, egyáltalán mit vár a mai román vezetés az erdélyi magyar — katolikus és protestáns — egyháztól illetve püspököktől a kétségtelenül súlyos gazdasági, társadalmi és vallási nehézségekkel küzdő Romániában; és melyek ezek?

— Lojalitást várnak tőlünk, de természetesen tisztában vannak azzal — főleg a katolikus egyház esetében —, hogy mi sohasem voltunk s leszünk a hatalom kiszolgálói, mint pl. az ortodox egyház. A súlyos gazdasági nehézségekben, a szociális gondokon az egyre jobban kibontakozó karitatív tevékenységével próbál segíteni a katolikusok, s ezt aránylag megbecsülik.

Az elmúlt évtized során sok német és magyar kivándorolt Erdélyből. Közöttük sok katolikus és főleg értelmiségi hagyta el szülőföldjét. Ez a kivándorlás a Szatmári Egyházmegyét is megtizedelte. Pótolni tudják-e a magyar egyházak, az egyháziak és papok, a kivándorolt magyar értelmiségiek szerepét Erdélyben?

— A kivándorlás a jelen súlyos problémája. De nem ez az első kivándorlási hullám térségünkben. Az otthonmaradtak elkötelezettsége, kitartása, lelkesedése sokmindent pótol, pótolhat. A probléma nagy kihívás, feladat az egyház számára is: betölteni az eltávozottak helyét, fölnevelni az új katolikus értelmiséget. El kell mondanom, hogy megalakult és elkezdte működését Erdélyben is a „Pax Romana” mozgalom.

A menekülés, a kivándorlás megaka-

Arannyal átszótt freskók

KÉSŐGÓT ÉS RENESZÁNSZ FALISZÖNYEG KIÁLLÍTÁS MÜNCHENBEN

Rég letűnt századok művészete legtöbbször nemcsak magasrendű esztétikai élményt nyújt, de egyúttal gazdag ismeretanyagot is közvetít régmúlt korok életmódjának, gondolkodásának, világképének megismeréséhez. Ilyen sokrétű élményt jelent a Bajor Nemzeti Múzeum tavaszi kiállítása, ahol későgótikus és korareneszánsz faliszőnyegeket mutatnak be.

A kiállított szőnyegeket a Spanyol Korona tulajdonát képezik, de csak egy kis töredékét annak a hatalmas gyűjteménynek, amelyet a mai napig a spanyol királyi palotákban őriznek. A gyűjtemény Habsburg uralkodók nevéhez fűződik, még Mária magyar királyné, II. Lajos özvegye, aki a mohácsi tragédia után Németalföld kormányzója lett, — ő is gazdagította a gyűjteményt. Ezeket a faliszőnyegeket mozgatható freskóknak is tekinthetjük, helyük nem volt állandó, sem a templomokban, sem a palotákban. Egyházi ünnepek, királyi látogatás, koronázás vagy egyéb ünnepi alkalmak határozták meg szerepüket, és eszerint cserélték helyüket. Ez talán hozzájárult megőrzésükhöz is, mert az állandó fény romboló hatása nem tette tönkére az arannyal átszótt gyapjú vagy selyemszálak természetes pasztelszíneit.

A most kiállított szőnyegeket Belgiumból érkeztek Münchenbe, ahol évszázadok óta él a faliszőnyeg-szövés művészete és a restaurálás mestersége. Az ottani mestereknek köszönhetően pompázna régi hírüknek megfelelően újra ezek a „szövött freskók”.

A kiállított darabok legnagyobb része vallásos témájú, a bibliai történeteket vagy a szentek legendáit ábrázolja. A belépőt központi helyen fogadja az egyik legnagyobb faliszőnyeg, amelynek témája „Jézus születése, mint a jövendölések beteljesülése.” A középkori szárnyasolrok hagyományát látjuk megelevenedni a kép szerkezetében: kecses oszlopokkal három részre tagolt a képmező, hogy a központi alakra, a trónon ülő Mária és gyermek Jézus alakjára még jobban ráirányítsa a figyelmet. A trónus fölött arannyal gazdagon átszótt baldachin az ég és föld urának jelenlétére utal. A képet benépesítik a Biblia és a mitológia alakjai, különösképpen azok, akik jövendöléseikkel Krisztus földi útját ké-

dályozása érdekében milyen alternatívát kínálnak az egyház Erdélyben az emberek gazdasági, nemzetiségi — röviden, egzisztenciális kérdéseinek megoldására? Elég-e csak maradásra szólítani a híveket és aztán magukra hagyni őket problémáikkal?

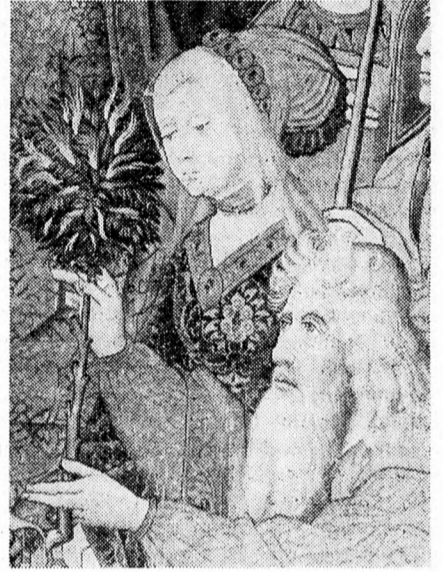
— Természetesen nem elég csak maradásra szólítani a híveket. Ezzel mi teljesen tisztában vagyunk. Legfontosabbnak azt tartjuk, hogy a hit vigaszával enyhítsük a ráknézett gondjait, megértjük őket, reményt adjunk nekik! Emellett komoly erőfeszítéseket teszünk, hogy segítőkész nyugati barátainkat és a karitatív szervezeteket meggyőzzük arról, hogy itt sürgősen segíteni kell: mezőgazdasági kisgépek beszerzésével, kisvállalkozások beindításával, esetleg egy bank létesítésével.

Az Egyház Erdélyben visszaköveteli korábban igazságtalanul elkobzott vagyionát, intézményeit, iskoláit és derekasan ki akarja venni részét az oktatásban és a valóban nélkülözhetetlen vallásos nevelésben. Milyen sikereket ért el az egyház ezen a téren és melyek a nehézségei?

(Folytatás a 6. oldalon.)

szítették elő. Így a kép középső mezejében Mózes alakját látjuk a lángoló, de el nem égő csipkebokorral, amelyet a középkor Mária szűzessége szimbólumának tartott. De a prófétákon kívül a Szibillákat, sőt Ádámot és Évát is megtaláljuk a képen. Az arcok szépségét csak kifejező erejük múlja felül, amit annál inkább megcsodálhatunk, hiszen a szőnyegszövő céhek szigorú ellenőrzés mellett tiltották a szótt képek utólagos, festékekkel való javíthatóságát.

A szőnyegeket tematikájában a hit tanításain kívül allegorikus vagy történelmi ábrázolás is szerepel. Így a kiállítá-

MÓZES AZ ÉGŐ CSIPKEBOKORRAL
Brüsszelben 1500 körül készült faliszőnyeg részlete

son látható három hatalmas szőnyeg, amely Róma alapításának a legendáját ábrázolja: V. Károly császár készítette ezeket, ezzel is bizonyítani császári hatalmának római eredetét.

A kiállítás nagyjelentőségű darabja még az a három faliszőnyeg, amelyet Hieronimus Bosch németalföldi festő képei nyomán készítettek. Bosch a késő középkori festészet egyik legkülönösebb vizionárius mestere, allegorikus alakjai mindig nagy érdeklődést keltenek. A három szőnyeg jelentőségét növeli, hogy a mintául szolgáló Bosch képek elvesztek.

A kiállítás Münchenben április 25-én zárul és innen Belgiumba és Hollandiába viszik bemutatni. **ANDRÁS MÁRIA**

ÚT A KÁLVÁRIARA

Reszkető, enyhe fény sugárzik,
Egy felhő lassúdan megyen.
A lélek fáj, a fény sugárzik.
Valaki ballag a hegyen,
hűs homlokáról fény sugárzik
s szemét lehúnyja: — úgy legyen!

Elszállt szerelem illatától
kövér és fűszeres a lég.
Halott szerelem illatából
soha, de sohasem elég.
Bomló szerelem illatából
sejti a szív, hogy itt a vég.

A seb szép csendesen begyógyult,
— ó, angyalok bús, kék szeme! —
a seb már nem sajog, begyógyult,
— ó halkan búgó, mély zene! —
a seb már régesrég begyógyult
és mintha mégis vérzene.

Valaki lépked, felfelé tart.
Bozót közt vig madársereg.
Valaki lassan felfelé tart.
Tövisről vérharmat csepeg.
Valaki fel, a csúcs felé tart,
hogy önmagát feszítse meg.

Dsida Jenő (1907–1938)

KÖNYVESPOLC

SZAMOSI JÓZSEF: VIRÁGOSKÖNYVEM

— Színes riportok a természetből. 64 oldal, 14 színes képpel. Tisia-München 1992.

Szamosi József azt a címet adta legújabb karcú kötetének, hogy „Virágoskönyvem”. De nevezhette volna úgyis, hogy „virágnyelven”, mert bár virágokról szólnak a benne lévő írások, valójában a világunkról is, emberi sorsról, magatartásról, emlékekről és arról a szerény, de megingathatatlan következetességről, amely a szerző pályáját és életútját mindennél inkább jellemzi. A kötetnek már legelső írása megragadja az olvasót, interjú ugyanis, kérdés-felelet, vallomás. Ezúttal azonban nem fontos politikust faggat a kérdező, nem is világmegváltó eszméiről nyilatkozó író, hanem erdőszeleken beszélget — a májusi gyöngyvirággal! És a gyöngyvirág szívesen és készséggel vall neki. Sok szereplője van ennek a virágoskönyvnek, mint például a „hűség virága”-ként jellemzett katáng, amelynek tudományos neve Cichorium intybus és a gyökereiből készült a „Fränk Kávépótló”, amit mi valamennyien, akik még emlékszünk rá, cikória kávének nevezünk. A katáng — olvassuk a könyvben: „napkeltével nyílik, sietve tárja ki nyelvét kék virágait, déltájban azonban megint becsukódik”. Talán ezért kapta régi fiúvesztkönyveinkben a „napranézősfű”, vagy „naputánjáró virág” nevet. Külön nagy értéke a kötetnek, hogy — bár előszavában az író nyomban tisztázza, nem akar „szakmai” ismereteket közölni, nem olyan szándékkal készült, mégis meglepően sokat tud meg belőle az olvasó virágokról, növényekről, csupa-csupa olyat, ami nincs benne a botanikus könyvekben, ami azonban regényes, történelmi és eladdig senkitől sem hallott. Arra csábít a kis kötet, hogy idézze az ember és bemutassa, vagy legalább érzékeltesse annak a sok-sok virágnak „megnyilatkozását”, egyéniségét, jellemét, a virágokét, amelyekből csodálatraméltóan sok fért bele. Gazdag virágoskert ez, pompázik benne a bazsarózsa, az ibolya, a szekfű és hogyme virágoznak a tulipán és azután még afféle függelék szól a virágokról a történelemben, mivel szerepük van annak csaknem minden korszakában, fejezetében és parádés feladatuk az ünnepeken. Öröm olvasni ezeket a virágos fejezeteket, fülbemászó mindnek a dallama, — majdnem azt mondom, hogy minden szirma — a kötetnek, amilyen manapság, sajnos ritkán vagy már-már sohasem örvendeztetik meg az olvasót. Dehát Szamosi Józsefnek, legalább egykori rádiós kollégáinak körében, régtől jólismert és becsült erőssége ez. Annakidején valóságos kis kézikönyvet alkotott a munkatársainak szépen formált magyar mondatokról, sorolva elrettentő példaként mindazt, amit az igényes rádiós-újságírónak, szerkesztőnek feltétlenül ki kell gyomlálnia írásából, pongyolását, germanizmust, suta, de meghonosodott mondatfüzést, nyelvtani gondatlanságot. Akik azt gondosan elolvasták, tanulmányozták és megszívtették, életreszóló útbaigazítást kaptak belőle. A „Virágoskönyvem” a kecskeméti nyomda pompás munkáját is dicséri, a sokszínű illusztrációk, a virágok „portréi”, a szép betűk és nyomás, becsületére válnék a legigényesebb nyugati műintézetnek is.

Halász Péter (SZER)

Megrendelhető a szerző címén: Elektrastr. 7b. D-8000 München 81. Ára portóval 20.— DM (bankjegyben).

Megjelent! Megjelent!

BOGYAY TAMÁS:

Magyarország története távlatból

a Mérleg, Bécs-Budapest-München kiadásában. 184 o., 4 térképpel, kartonkötésben, ára 15.50 DM + portó. ... megfelelő távlatból, csak főbb mozzanataiban és — főleg — szélesebb, európai összefüggésben, objektív, lehetőleg nem hungarocentrikus szemléletet” követve mutatja be az ország történetét (Kosáry Domokos, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke előszavából).

Megrendelhető a KUPA, Distelfinkweg 21, WD-8000 München 60 címén. Üzenetrögzítő/Fax: 0049 89 8 64 35 73.

Hírek - események

Nyilvánosságra hozták II. János Pál pápa január 15-én selt apostoli levelét, amely levéllel a pápa megszüntette az Oroszországgal foglalkozó pápai tanácsot — egy Kelet-Európai Tanáccsal helyettesítve. A Szovjetunió megszűnésével, és az utódországokban a vallásszabadság elismerésével megszűntek az okok, amelyek annak idején szükségessé tették az Oroszországgal foglalkozó tanács létezését.

*

Bensőséges ünnepség folyt le a délburgenlandi Németújváron a „szegények orvosa” Batthyány-Strattmann László szülők hazájában, akinek boldoggáavatásán László püspök az elmúlt évtizedek során sokat fáradozott.

*

II. János Pál pápa augusztusban harmadszor látogat Mexikóba és többek között felkeresi Merida városát, a Maya őslakók hazáját. Előtte résztvesz Denverben a világfijúsági találkozó záróünnepségén és rövid látogatást tesz Jamaicába.

*

A németországi Münsterben kerekén 500 katolikus és evangélikus hittudós írta alá azt a nyilatkozatot, amelyben felszólítják a keresztényeket, harcoljanak az antiszemitizmus ellen. A szembeszegülés leghitelesebb formája a keresztények megélt és meggyőződésből eredő szolidaritása a zsidókkal, akiket II. János Pál pápa rendszeresen, így az Assisiben tartott találkozó alkalmával is „idősebb testvéreink”-nek nevezett.

*

A zágrábi érsekség hamvazószerdán kezdődött évben ünnepli az egyházmegye alapításának 900 éves jubileumát. Mint tudjuk, 1094-ben Szent László alapította a püspökséget, amely egész Horvátországot és Nyugat-Magyarország egyes területeit magában foglalta. A jubileumi megemlékezések 1994 szeptemberéig tartanak. (VR)

*

A Szentatya táviratilag köszöntötte Burgenland kiérdemesült főpásztorát, dr. László István püspököt, 80. születésnapja alkalmából. Az üzenetet a bécsi apostoli nuncius, Squicciarini érsek olvasta fel egy Kismartonban rendezett ünnepségen. Előtte két nappal László püspök Máriacellben mondott hálaadó szentmisét utódjával, Paul lby-vel együtt. Szentbeszédében László püspök Máriacellről azt mondta, hogy ez az otthona, mivel élete minden fontos döntése evvel a kegyhellyel áll összefüggésben.

*

ÚJ KATOLIKUS SEGÉLYSZERV

A német püspöki kar tavaszi teljes ülése március 1-én kezdődött a Ruhr-vidéki Mühlheim városában. Az összejövetel során a 76 német főpásztor többek között megvitatta egy új katolikus segélyszerv létrehozására vonatkozó terveket. A Harmadik világ fejlődését segítő Misereor, a latinamerikai egyházat támogató Adveniat, az egyház missziós tevékenységét elősegítő Misszió mellett a német püspöki kar Renovabis néven akar alapítani egy szervezetet a közép-kelet-európai országok megsegítésére. Az eddig Bécsben működő „Europäischer Hilfsfonds” is ebbe az új szervezetbe vonulna be. A német püspöki kar május 2-án szándékozik ennek a célnak érdekében, adakozásra szólítani fel a híveket.

*

II. János Pál pápa február 19-én hivatalos kihallgatáson fogadta Milán Kucánt, a független Szlovén Köztársaság elnökét, aki mindennek előtt köszönetet mondott a pápának, hogy a Vatikán — valamennyi országot megelőzve — ismerte el Szlovénia függetlenségét. Ez-

után arról informálta a pápát, hogy a Szlovén Köztársaságban a kölcsönös bizalmat és együttműködés jellemzi az egyház és az állam viszonyát, végül meghívta hazájába a pápát, akinek látogatása szimbólikus jelentőségű beilleszkedése szempontjából. A szlovén katolikusok már türelmetlenül várják e látogatást, amely nagy megtiszteltetést jelentene Szlovénia valamennyi polgára számára, akik igen nagyra becsülik a katolikusok építő misszióját korunkban.

*

A „Béke Ígérete” (Nevé Shalom) nevű jeruzsálemi vallásközi közösség kapta meg ebben az évben a Niwano-Békédíjat. A zsidókból, keresztényekből és muzulmánokból álló közösséget Bruno Huszar, zsidó származású domonkos szerzetes alapította. 119 országból 724 jelöltet terjesztettek elő a 170 ezer dollárnyi díjra, amelyet Nikkyo Niwano japán buddhista 1983-ban hozott létre a vallások közti közeledés érdekében folytatott tevékenység erősítésére és elismerésére.

*

Jean-Louis Tauran érsek, a Szentszék államközi kapcsolatainak titkára Egyiptomba utazott, ahol a kormány vezetőivel, valamint a katolikus és ortodox kopt-keresztény közösségek felelőseivel folytat tárgyalásokat. A kezdeményezés része annak a béke-közvetítő tevékenységnek, amelyet a Vatikán a közelmúltban indított el, a Közel-Kelet, főleg a Szentföld békefolyamatában érintett felek közti párbeszéd erősítésére. (MK)

*

A berlini filmfesztiválon az egyházak nagydíját „A fiatal Werther” című francia és a „Keringő a Pecsorán” című grúz filmnek ítelték oda. (KP)

*

II. János Pál pápa 1988 és 1992 között 17 személyt szentté, 379 személyt pedig boldoggá avatott. Ez derül ki a Boldoggá és Szentté Avatási Ügyek Kongregációjának a közelmúltban nyilvánosságra hozott adataiból. Jelenleg 2240 szentté és boldoggá avatási eljárás van folyamatban.

*

Idén töltötte be 103. életévét páter Wilhelm Klein SJ. Ezzel ő a Jézus Társaság történetének legtovább élő tagja. Az idős jezsuita pappá szentelésének 80. évfordulója alkalmából jókivánságait fejezte ki Kada Lajos érsek, Németország apostoli nunciusa. Klein atya a jezsuiták münsteri szeretetotthonában él.

CSERKÉSZÉLET

Hagyományosan a farsang utolsó hétvégén tartotta Ludwigsburgban cserkésztszti konferenciáját a Külföldi Magyar Cserkészszövetség. A megbeszéléseken főleg a kiscserkészlet, és a Szövetség alapszabálymódosításával kapcsolatos problémák, valamint az ideai cserkészprogramok szerepeltek. A konferencián jelen volt a Magyar Cserkészleány-szövetség és a Magyar Cserkészszövetség képviselője is. Kerületi társelnöknek a következő két évre msgr. Valentin Géza preláust, kerületi parancsnoknak Gémes Istvánnét (Rékát) jelölték.

*

A bécsi Széchenyi István cserkészcsapat parancsnokságát ft. Hegyi Györgytől Szemerédiné Iona vette át. Hegyi atya, akit lelképásztori teendői erősen lefoglalnak, továbbra is a Szervező Testület vezetője marad. Szemerédiné két évtizede cserkészkedik a bécsi csapatnál, 3 gyermek édesanyja.

OROSZORSZÁG ÉS A MÁLTAI REND

Nemrégiben került sor Oroszország és a Máltai rend 75. éve megszakadt diplomáciai kapcsolatainak újrafelvétele. Az erről szóló megállapodást Jurij Karlov, Oroszország szentszéki nagykövete és Felice Catalano báró, a Máltai rend nagykancellárja írták alá Romában. A rend karitatív munkájának fel-

EURÓPA A VÉGEKEN

(Folytatás az 5. oldalról)

— Legnagyobb nehézségünk és sérelmünk természetesen az, hogy még mindig nem született meg Romániában a vallásszabadsági törvény. Ez a törvény biztosítaná az államosított épületek: szemináriumok, iskolák, szeretetházak, kórházak visszaadását. Mi nagyon sokat sürgettük ezt már, de mindhiába. Mivel igazából csak Erdélyben a protestáns, görögkatolikus és katolikus egyháznak vannak államosított javai, ezért a többségében ortodoxból álló kormány, parlament és szenátus számára ez nem fontos és nem sürgető. Egyházmegyei szeminárium létesítését személy szerint szívügyemnek tekintem, de ennek feltételei még nincsenek biztosítva. Bízom benne, hogy úgy kb. 5 év múlva visszakapjuk a volt szeminárium épületét, s addigra külföldi egyetemeken végzett jó teológiai tanári karunk is lesz.

Melyek ez idő tájt Püspök atya legnagyobb gondjai és melyek voltak a püspökké szentelése óta eltelt, bizonyára küzdelmekkel teli három évben legnagyobb élményei, örömei, sikerei?

— Gondok és örömök az egyházban együtt léteznek. Így volt ez mindig, s ez természetes is. Egyházmegyéim gondjai azonosak a többi erdélyi egyházmegye problémáival: az istentelen diktatúra a lelkekben végzett nagy pusztítást és ejtett szörnyű sebeket — nehéz feladat tehát megtalálni a helyes és hatékony módszereket a lelkekben végzett pusztítás orvoslására, a sebek gyógyítására. Nagy gond, mint mondtam, hogy nincsenek épületeink, intézményeink; nagyon rossz az abortusz-törvény, kevés a születések száma; híveink megélhetési gondokkal küszködnek, s ezért cüggedteté, fásulttá váltak. Ifjúságunk előtt nem ragyog még igazán a remény csillaga. A jövőt illetően nem lesz hamarosan jelentős változás. De vannak örömök is: a világiak lelkesen kapcsolódnak be az egyház életébe, az ifjúság sokat vár tőlünk és még bízik bennünk, nagy öröm a velük való foglalkozás; új templomokat, lelkigyakorlatos házakat, lelképásztori központokat építünk (természetesen a nagy nyugati segélyszervezetek jelentős főleg anyagi segítségével). Van egy katolikus középiskolánk, mely már két éve működik és kis egyházmegyéinkben van 24 szeminarista, akik közül többen külföldön tanulnak. A szeminaristák száma kb. 10-zel több, mint 3 évvel ezelőtt. Erősen hiszem, hogy Krisztus egyházát a Szentlélek vezeti, mi csak eszközök vagyunk. Szeretnénk jó eszközök lenni és hittel közreműködni a Szentlélek Úristennel egyházunk újraevangelizálásában azon a földön, ahol születünk és élünk.

Mondottam, híveink elfásultak és elfáradtak, de akik úgy döntöttek, hogy maradnak, szentpáli optimizmussal néznek a jövőbe és küzdenek: „Mindenfelől szorongatnak minket, de össze nem zúznak, bizonytalanságban élünk, de kétségbe nem esünk. Üldözést szenvedünk, de elhagyottak nem vagyunk. Földre terítettek bennünket, de el nem pusztultunk. Testünkben folyton-folyvást viseljük Jézus szenvedését, hogy egyszer Jézus élete is megnyilvánuljon testünkön”. (2 Kor 4,8—10)

Az interjú Cserháti Ferenc készítette.

ügyeletével megbízott Albrecht von Boeselager reményét fejezte ki, hogy a megállapodás alapján egyszerűsödik a segélyszállítmányok célbajuttatása. A több mint 900 éve alapított Máltai rendnek világszerte 10 ezer tagja van, és 60 állammal tart fenn diplomáciai kapcsolatokat. Székhelye 1834 óta Róma. (MK)

Az élet könyvéből

BELGIUM

A szentkeresztiségben részesült Charlier Ilona, Ch. Jean és Tóth Buday Mireille leánya Charleroi-ban.

Az örök hazába költöztek: Trimmel Anna, Jean Keuren felesége, 64 évesen, Maasmechelben; Hevesi Vince, 68 évesen, Vilvoorde-ban; Vízvári Vendél, 73 évesen, Chimay St Remy-ben; Kozár Julianna Reparatrix nővér, 92 évesen, Brüsszelben; Nedermann János, Orosch Bözsike férje, 79 évesen, Eisdén-ben; Zúz Róza, Pierre Bonhomme felesége, 61 évesen, Romsée-ban; Angyal Rozália, 58 évesen, Liège-ben; Galambos Ferenc, Súlyom Ilona férje, 78 évesen, Vottemben; Dobszay János, Kőszegi Mária férje, 97 évesen, Vottemben; Tóth Gáborné, 86 évesen, Romsée-ban; Lakatos Lajosné sz. Havrincák Rozália, 77 évesen, Liège-ben; Viznyovszky Mihályné, sz. Földes Mária, 82 évesen, Wandre-ban. Jordán Ádámné sz. Kisander Katalin, 87 évesen, Genkben; Kovács Erzsébet, Baum Pierre-né, 69 évesen Liège-ben; Szabellédi Teréz, 87 évesen, Liège-ben (Val d'Or); Hack Anna, 85 évesen, Keresztesné édesanyja, Sarasotában (Florida). Adj Uram örök nyugodalmat nekik!

AUSZTRIA

Attnang-Puchheim: Halálozás: Pozsgai Géza honfitársunk (4800 Attnang-Puchheim, Vöcklabruckstr. 51.; továbbá 29 éves korában Nagy Gábor honfitársunk (Enkelstr. 2). December 3-án temette Msgr. dr. Balogh Vince plébános. Továbbá elhunyt még Török István honfitársunk (Zechmeisterstr. 19).

NÉMETORSZÁG

Böttrop: Halálozás: Horváth Károly, 1993 január 31-én, 58 éves korában meghalt. Somlószőlősn született és Halimbán temették el. Gyászolják: édesapja és testvérei, valamint a Ruhrvidéki barátai. Nyuodjék békében!

Böblingen: Szentségi házasságot kötött Bauer Josef és Nógrádi Andrea, január 9-én. Isten áldása kíséje elhatározásukat!

Eislingen/Fiis: Házasság: Austel Hardtmud és Pfeiffermann Claudia, szülők, testvérek és számos vendég jelenlétében, január 16-án, a Liebfraueni templomban házasságot kötöttek. A Mindenható áldását kérjük, tartsa meg őket egy életen át, szeretetben és hűségben.

Köln: Házasság: Cserti Attila és Horváth Magdolna kölni lakosú híveink február 5-én a Mindszenty Magyar Ház kápolnájában barátok és ismerősök jelenlétében a szentmise keretei között szentségi házasságot kötöttek.

Köln: Keresztelés: Kósa Esther Shári, feb-

ruár 13-án bensőséges keretek között, szülők, nagyszülők, rokonok és barátok jelenlétében elnyerte a szentkeresztiséget. Gratulálunk és Isten szerető kegyelmét kívánjuk.

München: A szentkeresztiségben Isten gyermekévé vált Papp Roxana Phylícia. P. Agoston és Papp Erika kislányát február 14-én keresztelték. Sok örömet kívánunk!

München: Halálozás: Komlósi Antal, 69 éves korában elhunyt. Temetése március 16-án volt a müncheni Waldfriedhofban. Nyugodjék békében!

Stuttgart: Halottaink: Tragikus baleset következtében, 28 éves korában, 1993 január 1-én elhunyt Szalay Erzsébet. Temetése jan. 13-án volt az Ostfilder-Friedhofban. — A sokak által ismert és nagyrabecsült Takács Sándor festőművész, 1993 január 1-én, 83 éves korában elhunyt. Temették Dunaharaszti-ban. Az örök világosság fényeskedjék neki!

S a á d B é l a, az Új Ember és a Vigilia nyugdíjas felelős szerkesztője és kiadója, 1993 január 11-én, életének 88. esztendejében elhunyt. Február 5-én temették a Pócsmezei (Surány) temetőben. Nyugodjék békében.

*

Özv. Csitáry Jenőné, hajdan özv. Szabó Lajosné, szül. szolcsizai Jovánovich Edith Székesfehérvárott 1993 március 21-én hajnalban, 82 éves korában hosszán tartó súlyos betegségében a szentsegekkel megerősítve elszenderült. Az elhunytban Boór (Szabó) Jánosnak, a „Mérleg” főszerkesztőjének családja a szeretett édesanyját, anyóstit és nagymamát gyászolja. A rokviem március 29-én 10.45-kor volt a székesfehérvári Prohászka-templom, ill. április 3-án 10 órakor a müncheni Alfred Delp Ház (Zucallistr. 16.) kápolnájában. A beszentelésre, illetve temetésre a székesfehérvári Sóstói temető Szent Kereszt kápolnájában március 29-én, 12 órakor került sor.

PAPOK CSOPORTJA FÁBIÁN KÁROLY TEMETÉSÉN (MÜNCHEN) OBERHACHINGBAN

(Fotó: Köhler)

IN MEMORIAM

Régóta készülök beszámolni Tóth József, közösségünk megbecsült személyiségének, az Észak-Franciaországi MHBK csoportvezetőjének haláláról. Múlt nyáron először látogatott haza. A volt csendőr alhadnagy boldogan barangolta be az országot, a francia hadseregben órnagyi rangot elért Árpád fia autóján, mintegy huzezer kilométert megtéve. Fáradtság jele nélkül érkezett vissza. A lelki megindultság, meg a nyári nagy hőség úgylátszik mégis megviselték amúgyis beteg szívét. Szeptember utolsó vasárnapján este egyedül ült vacsorájánál és reggel holtan találták az asztal és a nyitott ablak közé dőlve, kezében az evőeszközzel.

Tóth József munkásságát és érdemeit egy ilyen rövid írásban lehetetlen felbecsülni. Hosszú évtizedeken át — hiszen megérthette 80. születésnapját — végezte áldozatos munkáját a magyarság szolgálatában. Bízunk benne, hogy az Úr Istennél érdemei sokszoros jutalmat nyernek az örökkévalóságban.

El kell még mondanom, hogy vallásos lelkülete az emigrációban is töretlen maradt. A magyar katolikus istentiszteletről — protestáns létére! — soha el nem maradt. Ezt mindenki tudja róla. Milyen felemelő tanúságtétel ez a mi számunkra! Ide tartozik az is, hogy nálunk példás együttmű-

ködés folyt a Katolikus Magyar Misszió és a hazafias csoportok (MHBK) között. Mindent együtt terveztünk és valósítottunk meg a legteljesebb harmóniában. Ezért külön hála és köszönet jár a síron túra Tóth Józsefnek és megboldogult feleségének is, fáradszóró támogatójának. Mindkettőjük hiányát valamennyien mindmáig érezzük.

P. Ruzsik Vilmos (franciaországi főlelkész)

A BŰNBÁNAT SZENTSÉGÉRŐL

A bűnbánat szentségét a Mi Urunk Jézus Krisztus alapította és az egyházra bízta, amely — főleg a Eucharisziával való különleges vonatkozásban — az ítélezés és a megbocsátás egyháza is — mondotta a pápa. A Péterre bízott szolgálatot, az oldás-kötés hatalmának gyakorlását Jézus „Neked adom a mennyek országa kulcsait...” szavai foglalják össze. Ez a „potestas clavium”, a kulcsok hatalma. A „kulcsok” bibliai fogalma nemcsak a jurisdikeziós hatalmat foglalja magában, hanem a tanítói tekintélyt is. A Péternek átadott kulcsok hatalmának teljessége különböző mértékekben kiterjed az egyházi hierarchiára és az egyház által végzett szolgálatokra, valamennyi

László István püspök 80 éves

Nem könnyű egy érdemekben rendkívül gazdag, az Egyház és a magyarság életében jelentős szerepet játszó főpapról olyan rövid méltatást nyújtani, mint amit egy cikk terjedelme megenged. Egyetlen lehetőség csupán a teljességtől messze elmaradó összefoglalás címszavakban, és az is főként csak a magyarságot legjobban érdeklő oldalról.

A történelmi Magyarországon született, Pozsonyban, magyar édesapa gyermekévé. A kereszttségben az István nevet kapta, és ott áll az anyakönyvben a megjegyzés: *István rex*, vagyis Szent István király a védőszentje. Erre sokszor hivatkozott. Az 1933-as évkönyvben a magyar hívek üdvözlésében is ez áll a buzdításban: „Szent István király... kinek a nevét magam is viselem”. Ha nem is járt magyar iskolába, de ért magyarul.

A történelmi Magyarország földje egyébként is meghatározó volt életére. 1954-ben a későbbi kismartoni egyházmegye területére nevezték ki apostoli adminisztrátorrá, és 1956-ban püspökké szentelték. 1960-ban alapították meg a kismartoni egyházmegyét, és ő lett annak első főpásztora. De volt még egy nagyjelentőségű megbízása, a Szentszék egész Ausztria magyar katolikuszainak apostoli delegátusává is kinevezte. 1984-től pedig az Osztrák Püspöki Karban ő volt a magyar lelkipásztorkodás referense. Félévenként, a püspöki konferenciák előtt kért az ausztriai magyar főlelkésztől előterjesztéseket, azokat képviselte, és a konferenciának a magyar lelkipásztoroknak szóló köszönetét tolmácsolta.

Külön ki kell emelnem széleskörű tevékenységéből azoknak az ausztriai magyar intézményeknek a támogatását, amelyek vallásos tárgyú magyar folyóiratokat és könyveket jelentettek meg abban az időben, amikor ilyesmire Magyarországon alig volt lehetőség. Ezek nagy számban bejutottak Magyarorszá-

ra, és jutott belőlük bőven az utódállamok magyarságának is.

Évente tartunk Kismartonban magyar lelkipásztori konferenciát. Ezeket ő elnököl, és ad iránymutatást az ausztriai magyar lelkipásztoroknak. De külön-külön is látogatta a magyar lelkészsegeket, és minden ilyen megjelenés ünnep volt az illető országrész magyarjai számára. De ugyanezt mondhatjuk, amikor ő vezette a máriacelli magyar zarándoklatunkat.

Nem hagyhatjuk említés nélkül tiszteletét *Mindszenty József* hercegprímás hősi jelleme iránt. Ennek különös tanújelét adta a primás hamvainak ünnepélyes hazaszállításakor részvételével és ünnepi beszédével.

Ebből a rövidre fogott vázlatos leírásból sem maradhat ki a szívügye. Az is a magyarsághoz köti. Fáradszóróan tevékenykedett, hogy előmozdítsa, *Batthyány-Strattmann László boldoggáavátásának ügyét*. Az Úr házában jelentette ki a hívek sokasága előtt, hogy életének legboldogabb napja lesz az, amikor a szentéletű orvos képe az oltárra kerül. Ezt eddig még nem érte el, de adott neki az Úr egy ugyancsak boldog napot. A Szentatya ünnepi látogatását fogadhatta saját egyházmegyéjében. 1988-ban vezethette azt a nagy ünnepet, amelyen a vasfüggöny áttörésével legalább ötven ezer magyar hívő énekelhette *Darázsfalva mellett* a Szentatya előtt magyar nyelven a pápai himnuszt: „Tartsd meg Isten Szentatyánkat”, és lobogtathatta a kis nemzeti zászlók erdejét. Ezzel jött létre a magyarság első nagy találkozója II. János Pál pápával. Ez Kismarton püspökének örömmel teli nagy napja volt.

Hálás köszönetünket fejezzük ki a Főpásztorunk mindazért, amit a magyar egyház érdekében tett, valamint azért az elhatározásáért, hogy a jövőben is készségesen támogatásunkra lesz.

Kerny Géza

KITÜNTETÉS

Dr. Bakos Károly professzort, stockholmi állatorvost a Magyar Köztársaság elnöke a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikereszt-jével tüntette ki. Indoklás: Az 1956-ban Svédországba érkezett 8000 magyar menekült szervezeti megsegítése, többek között az első stockholmi Magyar Egyesület és Magyar Iroda alapításával. A kitüntetést a svédországi magyar nagykövet, Deseő László 1992 október 23-án a magyar nagykövetségen adta át a nemzeti forradalmunkra való emlékezés keretében.

Bakos Károly Budapestben született 1909-ben, résztvett a II. világháborúban, a keleti fronton mint dandárvezető állatorvos. Bajorországban amerikai fogságba esett.

papra is. A bűnbánat szentségében gyakorolt bűnbocsátás hatalma is benne foglaltatik tehát a „potestas clavium”-ban. A bűnbánat szentségét kiszolgáltató pap egyben az egyház tanítói hatalmát is gyakorolja. A trentói zsinat és a „Reconciliatio et paenitentia” kezdetű apostoli buzdítás tanítása szerint kapcsolat van a bűnbocsátás szentségi aktusában gyakorolt ítélezés és az igazságot tanító szolgálat között. Mert ugyanaz a Szentlélek, akinek erejében megbocsájtják a bűnöket, az Igazság Lelke, aki „elvezet” minden igazságra. Egyébként ahhoz, hogy a pap megítélhesse, hogy megbocsássa-e avagy megtartsa a bűnbánó bűnét, az igazságnak megfelelő ítéletet kell előzőleg alkotnia. Az egyház maga, Krisztus, az egyetlen Mester tanítványa és mint maga is tanító, állandóan leleplezi a bűn gonoszságát és a megtérés szükségességét hirdeti. (VR)

Onnan megszökvé Münchenben egy Oltóanyagtermelő Intézetnél alkalmazták. A svédok 1948-ban meghívták egy kutató intézetbe társprofesszornak és áttelepült Stockholmba. 1968-ban tudományos munkásságának nemzetközileg is elismert eredményeiért a svéd király a Svéd Északi Sarkcsillag Lovagrend taggá fogadta és a Rend keresztjével tüntette ki. 1981 óta nyugdíjas, Stockholm egy elővárosában él.

B. K. (Svédország)

KÖZGYŰLÉS GRÁCBAN

Az ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége 1993. március 5-én, most első ízben, tartotta közgyűlését nem Bécsben, hanem Grácban. A közgyűlésen 22 Ausztriában működő egyesület küldöttei vettek részt. Prominens osztrák vendégeken kívül jelen volt többek közt Csoóri Sándor Herder-díjas író, a Magyarok Világszövetségének elnöke és dr. Szőke Barnabás, a bécsi magyar nagykövetség első titkára is. Megtárgyalták a Magyar Nemzetiségi Tanács kibővítéséről hozott minisztertanácsi döntést, amely a bécsi magyarok népcsoportkénti elismerését véglegesítette. Hosszú vita után a közgyűlés úgy döntött, hogy a Központi Szövetség tag-egyesületeivel együtt belép a Magyarok Világszövetségébe. A közgyűlés kapcsán Grác polgármestere fogadást adott és büfével vendégelt meg a megjelenteket.

Mayer Rudolf (Grác)

„Csak magunkban a hiba, de egy-szersmind magunkban is a feltámadási erő!”

Széchenyi

HELYREIGAZÍTÁS: A Szentatyának a magyar püspökökhöz intézett beszéde az Osservatore Romano-ban jelent meg magyarul is, ezt a szöveget közölte márciusi számunk. Tehát nem Frank Miklós fordítása, ő a pápa nagyböjti üzenetét fordította le lapunk számára és ezt használtuk fel vezércikként „Ne apadjanak ki a források” címmel. Elnézést a tévedésért. Szerk.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!
Hirdetéseket csak a hirdetés díj befizetése után tudunk közölni!

KIADÓ DÜMÖSÖN

(a Dunakanyarban)
2 SZOBA ÖSSZKOMFORTOS HÁZ
TERRASZOS, KERTES HÁZ,
közel a strandhoz és a bevásárlási központhoz. Naponta személyenként 20 DM.
4 személynek napi 60 DM.

S A N E X kft.
CH-1002 Lausanne, Case 3105.
☎ 021 25 82 54.

MAGYAROK FIGYELEM!

Vegyének villát, házat otthon: a Balatonon, a Dunakanyarban, Érden... stb. Már 40 — 80 000 DM-ért háztulajdonosok lehetnek...

Érdemes és nagyon előnyös a szabad hazánkban vakációzni és később visszatérni...

S A N E X kft.
CH-1002 Lausanne, Case 3105.
☎ 021 25 82 54.

AACHENI MAGYAR ZARÁNDOKLAT

Az Aachen-i dóm prépostja, dr. Hans Mülljans prelátus Szigeti István aacheni magyar lelkészt megbízta az 1993-ban tartandó AACHENI MAGYAR ZARÁNDOKLAT (Heiligtumsfahrt) helyi szervezésével. Az aacheni MAGYAR NAP június 25-én lesz. „Tag der Ungarischen Pilger in Aachen“ du. Ungarn zu Gast in Aachen.

A szervezés kivitelezésére autótelefont szereltem kocsimba, melynek hívószáma Németországból: 0171 400 53 26, külföldről — és így Magyarországról is: 0049-02405-93116; 10 órától 22 óráig.

Könyvújdonság!

Szamosi József:
VIRÁGOSKÖNYVEM

— Színes riportok a természetből. — 64 oldal, 14 színes kis képpel.
Ára portóval 20.— DM (bankjegyben).
Megrendelhető a Szerző címén:
Elektrastr. 7 b, 8000 München 81.

LOURDES-I KERESZTÚT

magyarul beszélő videokazetta

Ára: 30.— DM postaköltséggel.

Kapható: az ÉLETÜNK kiadóhivatalánál,
Landwehrstr. 66, 8000 München 2.

AUSZTRÁLIA!

Ha magányos életébe már beleunt, van világviszonylatban nagyra becsült magyar nyelvű TÁRSKERESŐ szervezet, mely bizalommal segítséget tud nyújtani Önnek is. Információért levélben küldjön: 5 US \$, 10 DM, 4 £, 50 SK, 10 SFr., 50 Ffr., vagy 80 ÖSch. Légipostai költségek az alábbi címre: „GLOBALCONTACT”, „EG 2 MR 3”, P.O.B. 325, SUNSHINE, VICTORIA 3020, AUSTRALIA. Kérjük a borítékra és a levélben címzését nyomtatott nagybetűkkel olvashatóan írni.

KÖNYVÚJDONSÁG

JÁKLI ISTVÁN: A MAGYAROKHOZ KÜLDETETT. Szent Wolfgang élete és működése. 172 old. régi illusztrációkkal. Bencés Kiadó, Pannonhalma 1992. Ára: 15.— DM. Megrendelhető: KUPA Distelfinkweg 21, D-8000 München 60. Telefon: (0 89) 8 64 44 24.

MAGYAR SZENTMISÉK GRÁCBAN

Grácban a hónap első vasárnapja kivételével minden vasárnap és ünnepnap tartunk magyar nyelvű szentmisét, délelőtti 10 órakor a Szentháromság templomban, Schloßbergplatz (a Kastner Öhler áruház közelében), melyre a Grácban és Stájerországban élő és ide látogató magyarokat szeretettel hívja és várja P. Nyers János lelkész

APRÓHIRDETÉSEK

Budán, közel a Várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 vagy 093 33 20 34 (Svájc).

ÜDÜLJÖN MAGYARORSZÁGON a Duna menti ősi Dunaföldváron, Budapesttől 90 km-re: kertés, üszömedencés családi házban, 3—4 férőhelyes összkomfortos szobák (parabola TV, telefon) várja Önöket. Gyermeküket egyedül is elvállaljuk és foglalkozunk velük. Programlehetőségek: néptánc, népdal, népszokások, szöveg, kerámiaázás, faragás, ismerkedés népi hangszerekkel. Szórakozási lehetőségek: horogászás, lovaglás, úszás, kirándulás. Elszállásolás: 20.— DM (fő) nap, háromszoros étkezés 18.— DM. Programköltőség foglalkozásonként 5—30 DM. Jelentkezési cím: Telesi Károly, H-7020 Dunaföldvár. Szőlőskertek útja 7. Telefon: 0036 75 41 945.

Eladó a Velencei tónál, Agárdon, 270 □-l gyümölcsösben, Budapesttől 40 km-re, 3 és fél szobás, telefonos ház, 3 helyiséges melléképülettel, termálfürdő közelében. Ára: 120.000.— DM. Érdeklődni: Barabás, ☎ (D) 07231 687 34 vagy március 15-től Agárdon is: ☎ 0036 223-55 430.

MAGYARORSZÁGI INGATLANOK közvetítése, igények szerinti keresése. Telefon: (D) 089 / 5 43 82 50.

Eladó telek Bp.-től 10 km-re: 1453 m² és 9220 m² (megosztható), víz, villany bekötve, irányár 1.600.000.— és 6.300.000.— Ft. Jelige: „Jó befektetés”.

Budaörsön 800 m²-es, terraszos, panorámás, közművesített üdülőtelek sok gyümölcsfával eladó. 100 m²-es, 3 szintes ház építhető a telken. Ára 40 ezer DM. ☎ 0036 1 20 13 871, este 7 órától, vagy a hét végén.

Eladó Fonyódon, a Balatonnál, 2 lakásos összkomfortos családi ház. 800 m²-es telekkel, gyümölcsös. Az értékmegállapítási jegyzőkönyvvel rendelkezem. ☎ (0911) 6 88 05 42 (Németország).

PESTMEGYÉBEN CSARDA ELADÓ!

Telefon: 0049 79 51 4 26 32.

Olcson eladó: Luxus minőségben magyar bélyeggyűjtemény, komplett 1985-ig (Lilablokkpár) sorozatok és blokkok külön is. Telefon: 89 23 745 (Bécs.), 8 és 14 óra között.

Balatonmáriafürdőn, 8 szobás újonnan épült nyaraló, szép nagy kerttel, két fürdőszobával, egész évben kiadó. (Két családnak is alkalmas.) Levél cím: Kánnár Antal, H-8773 Pölskefő, Széchenyi utca 6.

Párizsban élő fiatalon, minden szépet szerető melomán hölgy várja komoly úr ismeretséget 55 éves korig. Jelige: „Összhang”.

Jómegjelenésű és melegsívű, 48 éves magyar nő, 165 / 65 keresi hasonló adottságokkal rendelkező férfi ismeretséget 50—65 éves korig házasság céljából. Cím: Farkas Pálné, H-6000 Kecskemét, Március 15. utca 41./III./9.

Baden (NSZK) közelében élő 62 éves, 172 cm magas férfi vagyok, intelligens mérnök, vidám természetű. Házasság céljából keresem azt a korbán hozzám illő hölgyet, aki a magányban társam lenne. Jelige: „Tavaszi”.

Csinosnak mondott magyar nő, 45 éves, 167 / 57 kg., vörshajú, zöldszemű, jelenleg Németországban dolgozó, megismerkedne korbán hozzáillő, intelligens, káros szenvedélytől mentes férfival. Lehetőleg fényképes leveleket „Tavaszi találkozás” jellegre a kiadóba kérem.

Egyedül élek! Szeretném magányomat egy szívben-lélekben gazdag, finom, korrek, magyar úrral megosztani. Életkor 60—70-ig. Szeretem a természetet, zenét és irodalmat, szolid, házias vagyok, nem dohányzom, anyagiak nem érdekelnek. Lelkiesen legyen gazdag, akit keresek és józanéletű. Jelige: „Ravensburg”.

Budapestben élő csinos, intelligens, német és olasz nyelven beszélő unokahúgom, 24/170/53 részére keresem olyan intelligens, komoly szándékú fiatalember ismeretséget, aki a sportot, utazást, zenét kedveli. Válaszokat „Tavaszi randevű” jellegre a kiadóba kérek.

Egyedülálló, magyar, 48/162 magas, elvált hölgy vagyok. 15 éve élek Berlin nyugati oldalán. Megismerkednék házasság céljából rendezett életű, egyedülálló férfival. Válaszokat „Naptény” jellegre a kiadóba kérek.

52 / 155 molett budapesti özvegyasszony keres olyan intelligens, rendezett élő, magyarul beszélő, állatbarát, gyermekszerető férjet 60 éves kortól, aki nem excentrikus. Telefon: 00 36 1 17 68 567.

Svájcban élő, sportos férfi keres 40—50 körüli, karcsú hölgyet, akivel eljárhat síelni, teniszezni, utazni, koncertekre stb. Válaszokat „Sanex” jellegre a kiadóba kérek.

CÍMVÁLTOZÁS:

Magyar Caritás Központ, Bartók Béla út 30, H-1111 Budapest. ☎ 1650 979. Fax: 1650 979. Postacím: Pf. 239, H-1517 Budapest.

PÁRIZS MEGÉR EGY MAGYAR MISÉT!

Minden vasárnap de. 11.00 órakor: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Tholas, 75010.
Metro: République és Jacques Bonsergent.

MAGYAR SZENTMISÉK BÉCSBEN

Bécsben minden vasár- és ünnepnap van magyar nyelvű szentmise, mindig 10.30 órakor, a Német Lovagrend, árpádiházi Szent Erzsébetről elnevezett templomban. Első kerület, Singerstr. 7 szám, (Deutsch-Ordenskirche).

A Bécsbe látogató magyarokat szívesen várjuk. A templom bejárati ajtaja a kapun belül jobbra!
Hegyi György lelkész

RÁTH MÁRTA, hités fordító és tolmács, magyar-német és német-magyar fordításokat vállal.
Elfriedenstr. 41, 8000 München 82.
Telefon: (0 89) 4 39 53 83

APOLLO DEMENAGEMENTS

Szállítási vállalat
Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúlról — légiszállítással is — költözések, bútortárolás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Összes nyugati és keleti államokba oda és vissza szállítunk!
Magyaroknak árkedvezmény!

APOLLO DEMENAGEMENT

4 bis, route des Jeunes
CH-1211 Genève 26
Telefon: 022 / 3 43 22 46.
FAX 022 / 3 42 24 75

Magyarul is beszélünk!

Privát cím: Keresztes László
58, route Veyrier,
CH-1227 Carouge / Genève
☎ 022 / 3 42 98 36 este (7 óra után).

Magyarországi képviselőnk:

Éles Apollo kft
H-1121 Budapest XII. ker. Ringló u. 97
Telefon: 226 32 90

ANNEMARIE SCHWARZ hités tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar fordítást és tolmácsolást vállal (szépirodalmi szöveget is). 4000 Düsseldorf 30, Duisburger Str. 26. Telefon: (0211) 4 98 12 88.

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK

NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Olcso áron raktárról. Kérje árlstánkat!
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0 911) 35 79 21
Virchowstr. 45 D-8500 Nürnberg 10.

Kiadóhivatalunknál kapható:

Lourdes-i zárandokkönyv (dr. Szabó József összeállítása) 7.— DM
Lourdes — Bernadett nyomdokain (kb. 140 színes képpel) 25.— DM
Lourdes (videokazetta magyarul, 50 perces, VHS, PAL) leértékelve 30.— DM
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros. Zsebkönyv. 4.— US \$ 6.— DM
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több vésszerűstrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben. 10.— US \$ 15.— DM
Patrona Hungariae, színes zománcjelvény 3.— DM
Szállításnál + portóköltséget számítunk.

Megrendelhető:

Ungarische Katholische Delegatur
ÉLETÜNK kiadóhivatala
Landwehrstr. 66, D-8000 München 2

RUPP LÁSZLÓ hités törvénytudó fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Goethestraße 32, 8000 München 2.

MAGYAR VIDEÓK 30.— DM-től, ADÁMFI, Pf. 29, D-5100 Aachen, ☎ Fax (0241) 17 33 55.

MAGYAR SZENTMISÉK MÜNSTER-, PADERBORN- ÉS OSNABRÜCK EGYHÁZMEGYÉKBEN: Mindenütt havonta egyszer. Első vasárnap: Hágénben 10.30 órakor a St. Josef Hospital kápolnájában. — Délután 15.30 órakor Mendenben, a Heilige Kreuz templomban (Battenfeld). — Második vasárnap: Osnabrück 11 órakor, Pernickel-Mühle, Mühlenstr. — Harmadik vasárnap: Bielefeld 15.30 órakor a St. Josef templomban, August-Bebel-Str. 9. — Negyedik vasárnap: 11 órakor, Münster, Hörsterplatz, Ferencsek temploma. — Marlbán és Arnsbergben külön megbeszélés szerint. Miszsióink telefonszáma: (02 51) 32 65 01, Bagossy atya.

„T E T É N Y” Ungarische Spezialitäten
Kreitmaystr. 26 - 8000 München 2
Telefon: (0 89) 1 29 63 93

Badacsonyi szürkebarát	7.50
Badacsonyi kéknyelű	7.10
Csopak rizling	6.80
Debrői hárslevelű	6.80
Boglári Chardonnay	7.50
Alföldi olaszrizling	6.20
Villányi burgundi	7.50
Soproni kékfrankos	6.80
Tihanyi kisburgundi	7.50
Cabernet Sauvignon	5.—
Alföldi kékfrankos rosé	6.20
Alföldi rosé	6.20
Tokaji szamorodni	12.50
Tokaji aszú 3 puttonos	14.50
Tokaji aszú 4 puttonos	16.50
Tokaji aszú 5 puttonos	19.50
Kecskeméti barackpálinka	29.—
Cseresznye-pálinka	25.50
Vilmos körte-pálinka	29.—
Császárkörte	21.50
Unikum	27.50
Szilvápálinka	22.50
Hungaria brut	12.—
Grand Couvee	13.—
Tarhonya, kockatésztá nagy	3.80
Paprika káposztával	5.—
Paprika káposztával	11.—
Májás-, véres hurka, disznósajt per kg	12.50
Tokaszalonna	15.—
Füstöltzalonna	10.—
Tepertő	10.—
Friss kolbász	16.—
Házi kolbász	23.—

• Üveg árut nem szállítunk! •

É L E T Ü N K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyar Katolikus Főlelkészégek
Landwehrstraße 66 • 8000 München 2
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (0 89) 5 32 82 45

Felelős Kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészégek
Főszerkesztő: P. Széke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Kedaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstraße 66 • 8000 München 2
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (89) 5 32 82 45 / 5 43 81 77
Chefredakteur: P. János Széke.

Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2.50 DM.

Előfizetési ár egy évre DM 25.— vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúlról légipostával DM 40.—

Lapzárta minden hónap 15-én
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgiroamt München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Erscheint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerei GmbH-Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHEIBEN bei.
A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsekkeköntra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto:

Postgiroamt München,
Konto-Nr.: 606 50-803. BLZ 700 100 80.

HIRDESEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1990. október 1-től:

Apró-, hozzássági-, általános hirdetés
ára soronként (kb. 40 betű) DM 6.—
Jelige portóval DM 6.—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.
Üzleti hirdetések soronként DM 9.—
Nagybetűs (kétsoros) sor DM 18.—
Keretben megkezdett 5 cm-ként DM 12.—
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Egymásután háromszori hirdetés esetén
10 százalék kedvezmény.
Egymásután hatszori hirdetés esetén
20 százalék kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25% kedvezmény.

Hirdetések határideje minden hónap 15-é befizetve!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél:
Joseph DANI, Deer Valley, P.O.Box 43126,
Calgary, Alta T2J 7A7, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő:
„É L E T Ü N K”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekkeket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40.— DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 17.— US \$ + 13.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

MAGYAR SZENTMISÉK ZÜRICHBEN:

Minden vasár- és ünnepnap 10.15 órakor, magyar nyelvű szentmise a Szt. Antal templom alagsorában, Minervastr. 60.
Vizauer Ferenc lelkész

DIÓSZEGHY TIBOR, hités tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, valamint fordítói szolgálat hitelesítéssel minden más nyelvterületen. Németországban felvilágosítás hétköznapos problémák esetén. D-4040 Neuss 1, Daimlerstr. 249. ☎ (02131) 54 13 17.

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉRT, STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

Töttös Ernő:

DALMÁCIA
Történelem, diplomáciai történet, magyar vonatkozások, valamint időszaki események napjainkig.

Megrendelhető a szerzőnél:
DR. TÖTTÖS ERNŐ
3, avenue Lambeau, B-1200 Bruxelles.
Ára postaköltséggel: 300.— BEF;
10.— \$, vagy 15.— DM bankjegyben.